

Obecné pokyny

EBA/GL/2018/06

---

31. října 2018

Obecné pokyny

k řízení nevýkonných expozic a expozic
s úlevou

1. Dodržování předpisů a oznamovací povinnost

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení (EU) č. 1093/2010¹. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 příslušné orgány a úvěrové instituce musí vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by se těmito obecnými pokyny měly řídit a začlenit je do svých postupů (např. pozměněním právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v první řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány do ([dd. mm. rrrr]) orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí nebo nehodlají řídit. Oznámení by měla být zasílána na formuláři, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA, na adresu compliance@eba.europa.eu s označením „EBA/GL/201x/xx“. Oznámení by měly předkládat osoby s příslušným oprávněním oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit. Jakoukoli změnu stavu dodržování pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010.

---

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět

5. Tyto obecné pokyny stanovují postupy řádného řízení rizik úvěrových institucí pro řízení nevýkonných expozic, expozic s úlevou a zabavených aktiv.
6. Tyto obecné pokyny rovněž poskytují příslušným orgánům návod na posouzení postupů, zásad a procesů řízení rizik úvěrových institucí pro řízení nevýkonných expozic a expozic s úlevou v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení.

Oblast působnosti

7. Tyto obecné pokyny se použijí v souvislosti s článkem 74 směrnice 2013/36/EU², který vyžaduje, aby instituce měly spolehlivé systémy správy a řízení, které zahrnují jasnou organizační strukturu s dobře vymezenými, transparentními a konzistentními odpovědnostmi, účinnými postupy pro identifikaci, řízení, sledování a hlášení rizik, jimž je nebo může být instituce vystavena, a příslušné kontrolní mechanismy.
8. Příslušné orgány by měly zajistit, aby úvěrové instituce dodržovaly tyto obecné pokyny na individuálním, subkonsolidovaném a konsolidovaném základě v souladu s článkem 109 směrnice 2013/36/EU.
9. Všechny oddíly těchto obecných pokynů se vztahují na všechny expozice, na něž se vztahují definice nevýkonných expozic a úlev stanovené v příloze V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014³.
10. Pro účely výše uvedených definic nevýkonných expozic a expozic s úlevou v příloze V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014 zahrnují obchodní expozice expozice v obchodním portfoliu ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 86 nařízení (EU) č. 575/2013.
11. Úvěrové instituce s hrubým podílem nevýkonných úvěrů rovným nebo vyšším než 5 % na konsolidované, subkonsolidované nebo individuální úrovni by měly na subjekty, které mají podíl nevýkonných úvěrů přesahující stanovenou prahovou hodnotu, použít oddíly 4 a 5 těchto obecných pokynů.

---

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 680/2014 ze dne 16. dubna 2014, kterým se stanoví prováděcí technické normy, pokud jde o podávání zpráv institucí pro účely dohledu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 (Úř. věst. L 191, 28.6.2014, s. 1).

12. Pokud mají úvěrové instituce hrubý podíl nevýkonných úvěrů pod 5% úrovní, ale mají vysoký podíl nebo podstatný objem nevýkonných expozic v jednotlivém portfoliu nebo jednotlivých portfoliích s konkrétní koncentrací nevýkonných expozic v zeměpisné oblasti, hospodářském odvětví nebo vůči ekonomicky spjaté skupině klientů, mohou příslušné orgány požadovat, aby úvěrové instituce na úrovni těchto portfolií použily oddíly 4 a 5.

13. Kromě toho mohou příslušné orgány kromě úvěrových institucí uvedených v odstavci 11 určit i jiné úvěrové instituce, které by měly rovněž použít oddíly 4 a 5. Příslušné orgány by měly požadovat použití těchto oddílů, pokud zjistí známky zhoršující se kvality aktiv. Příslušné orgány by při posuzování použitelnosti oddílů 4 a 5 měly zvážit tyto prvky a jejich vzájemné vztahy:

- a) zvýšení růstu objemu nevýkonných expozic;
- b) vysoká nebo zvýšená úroveň expozic s úlevou;
- c) vysoká nebo zvýšená úroveň zabavených aktiv;
- d) nízká míra krytí;
- e) překročení indikátorů včasného varování;
- f) zvýšený texaský poměr;
- g) kvalita a přiměřenost vymáhacího procesu.

14. Oddíly 6 až 9 by měly používat všechny úvěrové instituce.

15. Úvěrové instituce by měly dodržovat tyto obecné pokyny způsobem, který odpovídá jejich velikosti a vnitřní organizaci a povaze, rozsahu a složitosti jejich činností. Úvěrové instituce se mohou zejména řídit oddíly 4 a 5, přičemž zohlední kritéria proporcionality uvedená v oddíle 4 hlavy I Obecných pokynů orgánu EBA k vnitřnímu systému správy a řízení⁴. Dále platí, že pokud je úvěrová instituce pro účely procesu přezkumu a vyhodnocení klasifikována příslušnými orgány v rámci uvedeného procesu jako 3. nebo 4. kategorie (kategorie přidělená v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA ke společným postupům a metodikám procesu přezkumu a vyhodnocení⁵), měly by být tyto obecné pokyny uplatňovány přiměřeným způsobem. Zásada proporcionality při uplatňování těchto obecných pokynů se bude týkat zejména zjednodušených povinností pro účely zajištění uplatňování a správy v rámci podpory strategií nevýkonných expozic v úvěrových institucích (oddíl 5).

16. Pokud jde o hodnocení strategie pro nevýkonné expozice instituce 3. nebo 4. kategorie v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení orgány dohledu, lze proporcionality dosáhnout

---

⁴ Obecné pokyny k vnitřnímu systému správy a řízení podle směrnice 2013/36/EU (EBA/GL/2017/11).

⁵ Popsáno v oddíle 2.1.1, „Zařazení institucí do kategorií“ Obecných pokynů ke společným postupům a metodikám procesu přezkumu a vyhodnocení (EBA/GL/2014/13).

přizpůsobením hodnocení používanému v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení, který zajišťuje rizikově orientovaný přístup k dohledu a zohledňuje systémový význam instituce.

Adresáti

17. Tyto obecné pokyny jsou určeny příslušným orgánům ve smyslu čl. 4 odst. 2 bodu i) nařízení (EU) č. 1093/2010. Rovněž jsou určeny úvěrovým institucím ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 1 nařízení (EU) č. 575/2013.

Definice

18. Není-li uvedeno jinak, pojmy použité a vymezené ve směrnici 2013/36/EU, nařízení (EU) č. 575/2013⁶ a prováděcím nařízením Komise (EU) č. 680/2014, v platném znění, mají v těchto obecných pokynech stejný význam.

19. Kromě toho a konkrétně pro účely těchto obecných pokynů se použijí tyto definice:

lhůta k nápravě	ve smyslu části 2 odst. 231 písm. b) přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014
EBITDA	zisk před započtením úroků, daní, odpisů a amortizace
úlevy	opatření týkající se úlevy podle přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014
expozice s úlevou	expozice, u nichž byla uplatněna opatření týkající se úlevy v souladu s přílohou V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014
zabavená aktiva	aktiva získaná převzetím kolaterálu, která se nadále vykazují v rozvaze; zabavená aktiva lze získat na základě soudních řízení, na základě dvoustranné dohody s dlužníkem nebo prostřednictvím jiných typů převodu kolaterálu ze strany dlužníka úvěrové instituci; zabavená aktiva mohou zahrnovat finanční i nefinanční aktiva a měla by zahrnovat veškerý získaný kolaterál bez ohledu na účetní klasifikaci
nemovitost	nemovitost ve smyslu článku 208 nařízení (EU) č. 575/2013
náklady na likvidaci	náklady na likvidaci jsou definovány jako odtoky peněžních prostředků vzniklé při realizaci kolaterálu a procesu prodeje a zahrnují: <ul style="list-style-type: none"> a) veškeré příslušné právní náklady; b) náklady na prodej, zdanění a ostatní výdaje; c) jakékoli dodatečné náklady na údržbu, které vzniknou úvěrové instituci v souvislosti s převzetím a realizací kolaterálu;

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

	d) veškerý přítok peněžních prostředků do okamžiku realizace
vedoucí orgán	ve smyslu bodů 7 a 8 čl. 3 odst. 1 směrnice 2013/36/EU.
movitý majetek	hmotný majetek jiný než nemovitosti v souladu s článkem 210 nařízení (EU) č. 575/2013
nevýkonné expozice	expozice klasifikované jako nevýkonné v souladu s přílohou V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014
nevýkonné úvěry	úvěry a jiné pohledávky ve smyslu přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014, které jsou klasifikovány jako nevýkonné v souladu s přílohou V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014
podíl nevýkonných úvěrů	pro výpočet podílu nevýkonných úvěrů se hrubá účetní hodnota nevýkonných úvěrů a jiných pohledávek vydělí hrubou účetní hodnotou celkových úvěrů a jiných pohledávek v souladu s definicí nevýkonné expozice
rámec řízení nevýkonných expozic	zásady, postupy, kontroly a systémy řízení rizik spjatých s nevýkonnými expozicemi
portfolio	skupina expozic s podobnými znaky úvěrového rizika
zkušební doba	ve smyslu přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014
rámec rizikového apetitu	celkový přístup, včetně zásad, procesů, kontrol a systémů, jejichž prostřednictvím vzniká, je dále komunikována a sledována ochota podstupovat riziko; zahrnuje prohlášení o ochotě podstupovat riziko, omezení rizik a specifikaci úloh a odpovědnosti subjektů dohlížejících na provádění a sledování rámce rizikového apetitu; rámec rizikového apetitu by měl zohledňovat významná rizika pro úvěrovou instituci, jakož i její pověst u vkladatelů, investorů a zákazníků; rámec rizikového apetitu je v souladu se strategií banky
texaský poměr	poměr porovnávací objem nevýkonných úvěrů s vlastním kapitálem úvěrové instituce; nevýkonné úvěry (podíl hrubé účetní hodnoty) a vlastního kapitálu a kumulované ztráty ze znehodnocení

3. Provádění

Datum použití

20. Tyto obecné pokyny se použijí ode dne 30. června 2019.

21. Při prvním použití těchto obecných pokynů by úvěrové instituce měly vypočítat své podíly nevýkonných úvěrů k referenčnímu datu 31. prosince 2018.

4. Strategie pro nevýkonné expozice

---

22. V tomto oddíle jsou uvedeny klíčové prvky pro vypracování a provádění strategie pro nevýkonné expozice. Úvěrové instituce by měly mít odpovídající rámec pro identifikaci, měření, řízení, sledování a zmírňování nevýkonných expozic, a to i prostřednictvím vymáhacího procesu.

23. Při vypracovávání a provádění strategií pro nevýkonné expozice by úvěrové instituce měly zohlednit příslušné aspekty a požadavky na ochranu spotřebitele a zajistit spravedlivé zacházení se spotřebiteli.

4.1 Vypracování strategie pro nevýkonné expozice

24. Úvěrové instituce by měly vypracovat strategii pro nevýkonné expozice zaměřenou na časově vymezené snížení nevýkonných expozic v realistickém, ale dostatečně ambiciózním časovém horizontu (cíle pro snížení nevýkonných expozic). Strategie pro nevýkonné expozice by měla stanovit koncepci a cíle úvěrové instituce, pokud jde o účinné řízení s cílem maximalizovat výtěžky a v konečném důsledku snížit objem nevýkonných expozic jasným, věrohodným a proveditelným způsobem pro každé příslušné portfolio. Při vypracovávání a provádění strategie pro nevýkonné expozice pro portfolia retailových expozic by měly úvěrové instituce zvážit ustanovení zaměřená na ochranu spotřebitelů, včetně směrnice 2014/17/EU,⁷ směrnice 2008/48/ES⁸ a Obecných pokynů orgánu EBA k prodlení a realizaci zástavy⁹.

25. Základními stavebními prvky vypracování a provádění strategie pro nevýkonné expozice by měly být tyto kroky:

---

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 34).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (Úř. věst. L 133, 22.5.2008, s. 66).

⁹ Obecné pokyny k prodlení a realizaci zástavy (EBA/GL/2015/12).

- a) posouzení provozního prostředí a vnějších podmínek (viz oddíl 4.2);
- b) vypracování strategie pro nevýkonné expozice v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu (viz oddíl 4.3);
- c) provádění operačního plánu (viz oddíl 4.4);
- d) plné začlenění strategie pro nevýkonné expozice do řídicích procesů úvěrové instituce, včetně pravidelného přezkumu a nezávislého sledování (viz oddíl 4.5).

26. Úvěrové instituce by při vypracovávání své strategie pro nevýkonné expozice měly vzít v úvahu také zásady, jejichž cílem je spravedlivé zacházení s dlužníky.

4.2 Posouzení provozního prostředí

27. V první fázi vypracování a provádění vhodné strategie pro nevýkonné expozice by úvěrové instituce měly vyhodnotit tyto prvky:

- a) interní schopnosti pro účinné řízení a snižování nevýkonných expozic;
- b) vnější podmínky a provozní prostředí;
- c) kapitálové dopady strategie pro nevýkonné expozice.

4.2.1 Interní schopnosti / sebehodnocení

28. Úvěrové instituce by měly provádět komplexní sebehodnocení s cílem vyhodnotit aktuální situaci a kroky, které mají být na interní úrovni provedeny, aby se vyřešily případné nedostatky v interních schopnostech řídit nevýkonné expozice.

29. Instituce by měly plně pochopit a posoudit:

- a) velikost a určující faktory svých nevýkonných expozic:
  - i. velikost a vývoj portfolií nevýkonných expozic na přiměřené úrovni detailu, což vyžaduje vhodné seskupení expozic, jak je uvedeno v oddíle 5.2.3;
  - ii. určující faktory růstu či poklesu objemu nevýkonných expozic, a to v členění podle portfolií, je-li to relevantní;
  - iii. další potenciální korelace a příčinné souvislosti;
- b) výsledky opatření u nevýkonných expozic přijatých úvěrovou institucí v minulosti:
  - i. druh a povaha zavedených opatření, včetně opatření týkajících se úlevy;
  - ii. účinnost těchto opatření a souvisejících určujících faktorů;

- c) své provozní kapacity (procesy, nástroje, kvalita údajů, IT/automatizace, zaměstnanci / odborné znalosti, rozhodování, vnitřní zásady a veškeré další oblasti relevantní z hlediska provádění strategie) ve vztahu k různým fázím procesu, zahrnující mimo jiné:
- i. včasnost identifikace nevýkonných expozic;
  - ii. opatření týkající se úlevy;
  - iii. znehodnocení a odpisy;
  - iv. oceňování kolaterálu;
  - v. vymáhání pohledávek, soudní řízení a realizace zástavy;
  - vi. správa zabavených aktiv v relevantních případech;
  - vii. vykazování a sledování nevýkonných expozic a účinnost způsobů vymáhání nevýkonných expozic.

30. Úvěrové instituce by měly každoročně provádět komplexní sebehodnocení zahrnující přinejmenším položky uvedené v odstavci 29 za účelem stanovení silných stránek, významných nedostatků a oblastí, ve kterých je třeba dosáhnout zlepšení, aby bylo dosaženo cílů snížení nevýkonných expozic.

31. Úvěrové instituce by měly výsledky komplexního sebehodnocení oznámit vedoucímu orgánu instituce a příslušnému orgánu dohledu.

32. Úvěrové instituce by měly zvážit možnost pravidelně si vyžadovat odborné stanovisko ke své operační schopnosti spravovat nevýkonné expozice, a to od útvarů řízení rizik či útvarů vnitřní kontroly instituce nebo z externích zdrojů.

4.2.2 Vnější podmínky a provozní prostředí

33. Při vytváření strategie pro nevýkonné expozice a souvisejících cílů jejich snižování by měly úvěrové instituce posoudit a zvážit stávající a pravděpodobné budoucí vnější provozní podmínky a prostředí. Při stanovování strategie pro nevýkonné expozice by úvěrové instituce měly ve vhodných případech zohlednit tento seznam vnějších faktorů:

- a) makroekonomické podmínky, včetně dynamiky trhu s nemovitostmi nebo jiných příslušných odvětví, s přihlédnutím ke koncentracím v portfoliích nevýkonných expozic v daném odvětví;
- b) tržní očekávání s ohledem na přijatelné úrovně nevýkonných expozic a krytí, mj. názory ratingových agentur a tržních analytiků, a dostupný výzkum, který by náležitě zohledňoval také zájmy dlužníků;
- c) poptávku investorů v oblasti nevýkonných expozic, včetně trendů a dynamiky domácích a mezinárodních trhů nevýkonných expozic, pokud jde o prodej portfolií;

- d) vyspělost odvětví zabývajícího se správou nevýkonných expozic a dostupnost a pokrytí specializovaných správců;
- e) regulační, právní a soudní rámec. Úvěrové instituce by měly mít dobrou znalost soudních řízení týkajících se řešení nevýkonných expozic pro různé typy aktiv a různé jurisdikce. Úvěrové instituce by zejména měly posoudit průměrnou dobu trvání takového řízení, průměrné finanční výsledky, pořadí různých druhů expozic a související důsledky pro výsledky, vliv typů a pořadí kolaterálu a záruk na výsledky, dopad otázek ochrany spotřebitele na soudní rozhodnutí a průměrné celkové náklady spojené se soudním řízením. Úvěrové instituce by při stanovování strategie pro nevýkonné expozice měly zvážit i právní předpisy zaměřené na ochranu spotřebitelů, zejména na expozice v případě hypotečních úvěrů na obytné nemovitosti;
- f) vnitrostátní daňové dopady znehodnocení a odpisů nevýkonných expozic.

4.2.3 Kapitálové dopady strategie pro nevýkonné expozice

- 34. Úvěrové instituce by měly být schopny spočítat si podrobné posouzení dopadu plánované strategie z hlediska kapitálu, objemu rizikových expozic, zisku nebo ztráty a znehodnocení u každého z faktorů snížení a měly by posoudit, zda banka určila strategický postup pro řešení případných nedostatků v rámci různých hospodářských scénářů. Kritéria pro posouzení, výchozí předpoklady a důsledky by měly být sladěny s rámcem rizikového apetitu a s interním postupem pro hodnocení kapitálové přiměřenosti¹⁰.
- 35. Úvěrové instituce by měly do svého kapitálového plánování zahrnout vhodná opatření, aby zajistily, že úroveň dostupného kapitálu umožní udržitelné snížení nevýkonných expozic v rozvaze.

4.3 Vypracování strategie pro nevýkonné expozice

- 36. Strategie pro nevýkonné expozice by měla zahrnovat alespoň časově vymezené kvantitativní cíle pro nevýkonné expozice a cíle pro zabavená aktiva, podpořené ve vhodných případech odpovídajícím komplexním operačním plánem. Vypracování strategie pro nevýkonné expozice by mělo vycházet z procesu sebehodnocení a analýzy strategických možností provádění strategie pro nevýkonné expozice. Strategii a operační plán pro nevýkonné expozice by měl definovat a schválit vedoucí orgán a měly by být nejméně jednou ročně přezkoumány.

4.3.1 Možnosti provádění strategie

- 37. Úvěrové instituce by měly zvážit, zda do strategie pro nevýkonné expozice nezačlenit kombinace strategií a možností, aby dosáhly svých cílů v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu. S cílem úspěšně realizovat strategii pro nevýkonné expozice by

---

¹⁰ Viz Obecné pokyny k informacím o interních postupech pro hodnocení kapitálové přiměřenosti (ICAAP) a přiměřenosti likvidity (ILAAP) shromažďovaným pro účely přezkumu a vyhodnocení (SREP) (EBA/GL/2016/10).

úvěrové instituce měly pro různá portfolia a za různých podmínek zvážit alespoň tyto možnosti provádění, které se vzájemně nevylučují:

- a) strategie držení/úlev: vhodná vymáhací strategie a možnosti úlev. Varianta strategie držení je silně spojena s operačním modelem úvěrové instituce, s odbornými znalostmi v oblasti hodnocení úlev a dlužníků, s provozními kapacitami v oblasti řízení nevýkonných expozic a se zásadami pro outsourcing obsluhy a odepisování;
- b) aktivní snižování portfolia: prodej, sekuritizace nebo odpisy v případě nevýkonných expozic, které jsou považovány za nedobytné. Tato možnost je silně vázána na přiměřenost znehodnocení, ocenění kolaterálu, kvalitu údajů o expozici a poptávku investorů v oblasti nevýkonných expozic;
- c) změna druhu expozice nebo kolaterálu, včetně realizace zástavy, výměny dluhopisů za akcie, výměny dluhopisů za aktiva nebo náhrady kolaterálu;
- d) právní možnosti: včetně úpadkového řízení nebo mimosoudních řešení.

38. Úvěrové instituce by měly stanovit střednědobé a dlouhodobé strategické možnosti pro snížení nevýkonných expozic, které nemusí být dosažitelné okamžitě, například v důsledku nedostatečné okamžité poptávky investorů v oblasti nevýkonných expozic, což se ve střednědobém až dlouhodobém horizontu může změnit. Proto může být nutné, aby operační plán takové změny umožňoval a byl na ně připraven, například zkvalitněním údajů o nevýkonných expozicích, aby byly připraveny na budoucí transakce investorů.

39. Pokud úvěrová instituce dospěje k závěru, že žádná z výše uvedených možností nepovede u určitých portfolií nebo jednotlivých expozic k dostatečnému snížení nevýkonných expozic ve střednědobém až dlouhodobém horizontu, mělo by se to jasně odrazit ve včasném přístupu ke znehodnocování a odepisování.

40. Úvěrové instituce, které se chtějí angažovat ve složitých procesech, jako jsou převody rizik u nevýkonných expozic a sekuritizační transakce, by měly provádět důkladnou analýzu rizik a mít zavedené odpovídající postupy pro kontrolu rizik¹¹.

4.3.2 Cíle

41. Před zahájením procesu stanovování krátkodobých až střednědobých cílů by úvěrové instituce měly vytvořit výhled přiměřených dlouhodobých úrovní nevýkonných expozic jak na úrovni portfolií, tak na souhrnné úrovni. Úvěrové instituce by při stanovování přiměřených dlouhodobých úrovní nevýkonných expozic měly zohlednit historické nebo mezinárodní referenční hodnoty.

---

¹¹ Jak je v případě sekuritizace vyžadováno podle čl. 82 odst. 1 směrnice 2013/36/EU.

42. Úvěrové instituce by měly zahrnout do své strategie pro nevýkonné expozice přinejmenším jasně definované, realistické a přitom ambiciózní kvantitativní cíle, a to i pro zabavená aktiva, je-li to relevantní. Tyto cíle by měly vést ke konkrétnímu snížení nevýkonných expozic, jejich hrubé výše i čisté výše po odečtení znehodnocení, a to alespoň ve střednědobém horizontu. Ačkoli při určování cílových hodnot mohou hrát roli očekávání týkající se změn makroekonomických podmínek, neměly by v případě, že se opírají o spolehlivé vnější prognózy, být jediným určujícím faktorem pro stanovení cílů snížení nevýkonných expozic.

43. Úvěrové instituce by měly stanovovat cíle takto:

- a) podle časových horizontů (krátkodobé (orientačně jeden rok), střednědobé (orientačně tři roky) a případně dlouhodobé);
- b) podle hlavních portfolií (např. retailové hypoteční úvěry, retailové spotřebitelské úvěry, retailové expozice, malé a střední podniky, korporace, velké korporace, komerční nemovitosti);
- c) podle možností provedení (např. inkaso hotovosti u strategie držení, převzetí kolaterálu, výtěžky ze soudních řízení, výnosy z prodeje nevýkonných expozic nebo odpisy).

44. Cíle úvěrových institucí pro nevýkonné expozice by měly zahrnovat alespoň předpokládané absolutní nebo relativní snížení nevýkonných expozic, a to jak jejich hrubé výše, tak čisté výše po odečtení znehodnocení, a to nejen celkově, ale i u hlavních portfolií nevýkonných expozic. V případě, že podstatnou část představují zabavená aktiva, je třeba pro tato aktiva definovat strategii nebo alespoň zahrnout do strategie pro nevýkonné expozice cíle týkající se snížení zabavených aktiv.

45. Cíle pro nevýkonné expozice by měly být sladěny s podrobnějšími provozními cíli. Pokud to bude považováno za vhodné, mohou být jako doplňkové cíle zavedeny další monitorovací ukazatele.

4.3.3 Operační plán

46. Strategie úvěrové instituce pro nevýkonné expozice by měla být podpořena operačním plánem, který by měl stanovit, schválit a přezkoumávat vedoucí orgán. Operační plán by měl jasně stanovit, jak bude úvěrová instituce operativně provádět svou strategii pro nevýkonné expozice v časovém horizontu nejméně jednoho roku až tří let (v závislosti na druhu požadovaných provozních opatření).

47. Operační plán pro nevýkonné expozice by měl přinejmenším obsahovat:

- a) jasné a časově vymezené cíle;
- b) činnosti, které mají být prováděny podle jednotlivých portfolií;
- c) mechanismy a struktury řízení, včetně odpovědnosti a mechanismů vykazování činností a výsledků;

- d) standardy kvality pro zajištění úspěšných výsledků;
- e) personální požadavky a požadavky na zdroje;
- f) požadovanou technickou infrastrukturu a plán jejího zlepšení;
- g) podrobné a konsolidované rozpočtové požadavky na provádění strategie pro nevýkonné expozice;
- h) plány pro komunikaci s interními a externími zúčastněnými stranami (např. pokud jde o iniciativy v oblasti prodeje, obsluhy či efektivity).

48. Operační plán by se měl konkrétně zaměřit na vnitřní faktory, které by mohly bránit úspěšnému provádění strategie pro nevýkonné expozice.

4.4 Provádění operačního plánu

49. Provádění operačního plánu strategie pro nevýkonné expozice by se mělo opírat o vhodné zásady a postupy, o jasnou odpovědnost a vhodné struktury správy a řízení, včetně postupů eskalace. Operační plán by měl zahrnovat opatření pro řízení změn s širokým rozsahem, aby mohl být do kultury instituce jako klíčový prvek začleněn rámec řešení nevýkonných expozic.

50. Významné odchylky od plánu by úvěrové instituce měly včas oznamovat vedoucímu orgánu a příslušnému orgánu dohledu spolu s návrhem vhodných nápravných opatření.

4.5 Začleňování strategie pro nevýkonné expozice

51. Jelikož provádění a plnění strategie pro nevýkonné expozice bude zahrnovat a záviset na řadě různých oblastí v rámci úvěrové instituce, měla by strategie pro nevýkonné expozice být začleněna do procesů na všech úrovních organizace, včetně strategické a operační a včetně výboru pro rizika, jak je definován v čl. 76 odst. 3 směrnice 2013/36/EU.

52. Úvěrové instituce by měly informovat všechny příslušné zaměstnance o klíčových složkách strategie pro nevýkonné expozice v souladu s přístupem přijatým k celkové strategii instituce, a zejména ke strategii v oblasti rizik definované v článku 76 směrnice 2013/36/EU. To je důležité zejména tehdy, pokud provádění strategie pro nevýkonné expozice bude zahrnovat rozsáhlé změny v obchodních postupech.

53. Úvěrové instituce by měly jasně stanovit a dokumentovat úlohy, odpovědnost a formální hierarchické vztahy při provádění strategie a operačního plánu pro nevýkonné expozice.

54. Zaměstnanci a vedoucí pracovníci zapojení do řešení nevýkonných expozic by měli mít stanoveny jasné individuální (nebo týmové) cíle a pobídky zaměřené na dosažení cílů stanovených v rámci strategie a operačního plánu pro nevýkonné expozice. Aby bylo zajištěno plné zapojení zaměstnanců a vedoucích pracovníků do snižování nevýkonných expozic, měly by

cíle pro nevýkonné expozice zohledňovat také související zásady v oblasti odměňování, cíle kariérního rozvoje a rámce pro sledování výkonnosti, jež by měly zohledňovat rovněž spravedlivé zacházení se spotřebiteli. Systém pobídek pro zaměstnance a vedoucí pracovníky v útvarech poskytujících úvěry / obchodních útvarech by měl rovněž zohlednit poznatky získané v procesu řešení problémových expozic a kvalitu expozic úvěrové instituce, aby se předešlo nadměrnému podstupování rizik. Pokud jde o retailové expozice, tyto zásady odměňování by měly být vypracovány v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k zásadám a postupům odměňování v souvislosti s prodejem a poskytováním retailových bankovních produktů a služeb¹².

55. Všechny relevantní složky strategie pro nevýkonné expozice by měly být plně v souladu s obchodním plánem a rozpočtem a měly by být do něj začleněny, a to včetně všech příslušných nákladů souvisejících s prováděním operačního plánu a také potenciálních ztrát vyplývajících z řešení nevýkonných expozic.

56. Strategie pro nevýkonné expozice by měla být plně začleněna do rámce pro řízení rizik. V této souvislosti je třeba věnovat zvláštní pozornost:

- a) internímu postupu pro hodnocení kapitálové přiměřenosti:¹³ všechny relevantní složky strategie pro nevýkonné expozice by měly být plně v souladu s interním postupem pro hodnocení kapitálové přiměřenosti a měly by být do něj začleněny. Úvěrové instituce by měly vypracovat kvantitativní a kvalitativní posouzení vývoje nevýkonných expozic za obvyklých a ztížených podmínek, včetně dopadu na plánování kapitálu;
- b) rámci rizikového apetitu¹⁴: rámec rizikového apetitu a strategie pro nevýkonné expozice jsou vzájemně úzce propojeny. V tomto ohledu by měly být jasně definovány metriky a limity rámce rizikového apetitu schválené vedoucím orgánem, které jsou sladěny se základními prvky a cíli, jež tvoří součást strategie pro nevýkonné expozice;
- c) ozdravnému plánu:¹⁵ pokud jsou úrovně ukazatelů a opatření souvisejících s nevýkonnými expozicemi součástí ozdravného plánu, měly by úvěrové instituce zajistit, aby byly v souladu s cíli strategie a operačním plánem pro nevýkonné expozice.

---

¹² Obecné pokyny k zásadám a postupům odměňování v souvislosti s prodejem a poskytováním retailových bankovních produktů a služeb (EBA/GL/2016/06).

¹³ Definovaný v článku 108 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

¹⁴ Popsaném v dokumentu Rady pro finanční stabilitu s názvem „Zásady pro účinný rámec rizikového apetitu“.

¹⁵ Jak požaduje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190).

57. Úvěrové instituce by měly zajistit vysokou úroveň sledování a dohledu ze strany zaměstnanců odpovědných za řízení rizik, pokud jde o vypracování a provádění strategie a operačního plánu pro nevýkonné expozice.

5. Správa a řízení v oblasti nevýkonných expozic

---

58. Aby mohly úvěrové instituce řešit problémy týkající se nevýkonných expozic účinným a udržitelným způsobem, měly by mít vhodnou strukturu správy a řízení a provozní uspořádání.

59. V tomto oddíle jsou stanoveny klíčové prvky správy a řízení ve vztahu k rámci řešení nevýkonných expozic, jež zahrnují aspekty související s řízením a rozhodováním, s operačním modelem pro nevýkonné expozice, s rámcem vnitřní kontroly a monitorovacími postupy u nevýkonných expozic.

60. Při provádění správy a řízení v oblasti nevýkonných expozic by úvěrové instituce měly zohlednit příslušné aspekty a požadavky na ochranu spotřebitele a zajistit spravedlivé zacházení se spotřebiteli.

5.1 Řízení a rozhodování

61. Zastřešující strategie úvěrové instituce a její provádění by mělo zahrnovat strategii a operační plán pro nevýkonné expozice, které by tudíž měl stanovovat, schvalovat a přezkoumávat vedoucí orgán. Vedoucí orgán by měl zejména:

- a) každoročně schvalovat a pravidelně přezkoumávat strategii a operační plán pro nevýkonné expozice v souladu s celkovou strategií v oblasti rizik;
- b) dohlížet na provádění strategie pro nevýkonné expozice;
- c) stanovit kvantitativní a kvalitativní cíle v oblasti řízení a pobídky pro řešení nevýkonných expozic;
- d) čtvrtletně sledovat pokrok dosažený ve srovnání s cíli stanovenými v rámci strategie a operačního plánu pro nevýkonné expozice;
- e) vymezit vhodné postupy pro schvalování způsobu řešení nevýkonných expozic (u velkých nevýkonných expozic by to mělo zahrnovat schválení vedoucím orgánem);

- f) schvalovat zásady (včetně zásad uvedených v příloze 4) a postupy týkající se nevýkonných expozic, nejméně jednou ročně je přezkoumat a provádět všechny nezbytné změny, přičemž je třeba zajistit, aby tyto zásady a postupy byly pro zaměstnance zcela srozumitelné;
- g) zajistit dostatečné vnitřní kontroly postupů řízení nevýkonných expozic se zvláštním důrazem na činnosti související s klasifikací nevýkonných expozic, jejich znehodnocením, odpisy, oceněním kolaterálu a udržitelností poskytnutých úlev;
- h) mít dostatečné vědomosti, zkušenosti a odborné znalosti v oblasti řízení nevýkonných expozic.

62. V souladu s článkem 76 směrnice 2013/36/EU by vedoucí orgán a vrcholné vedení měly vyčlenit určitou část svých kapacit a věnovat dostatek času záležitostem souvisejícím s řešením nevýkonných expozic, a to úměrně rizikům spojeným s nevýkonnými expozicemi v rámci úvěrové instituce. Úvěrové instituce by měly stanovit a zdokumentovat jasně definované, efektivní a jednotné rozhodovací postupy, které budou mít vždy zajištěnou druhou linii ochrany.

5.2 Operační model pro nevýkonné expozice

5.2.1 Útvary pro vymáhání nevýkonných expozic

63. Úvěrové instituce by měly zřídit specializované útvary pro vymáhání nevýkonných expozic, nezávislé na činnostech spojených s poskytováním úvěrů, s cílem dostatečně omezit jakýkoli střet zájmů v rámci řízení nevýkonných expozic, jakož i zajistit dobré využívání odborných znalostí v oblasti nevýkonných expozic v rámci celé organizace. Toto rozdělení povinností by mělo zahrnovat nejen činnosti v oblasti vztahů s klienty (např. jednání s klienty o poskytnutí úlev), ale také rozhodovací proces. V této souvislosti by úvěrové instituce měly zvážit zřízení specializovaných rozhodovacích orgánů pro řešení nevýkonných expozic (např. výbor pro nevýkonné expozice).
64. Pokud nelze vyloučit překrývání s činnostmi rozhodovacích orgánů, vedoucích pracovníků nebo odborníků zapojených do procesu poskytování úvěrů, měly by institucionální rámec a vnitřní kontroly zajistit, aby byly dostatečně omezeny všechny případné střety zájmů.
65. Úvěrové instituce by měly mít zavedeny postupy zajišťující pravidelnou zpětnou vazbu mezi útvary poskytujícími úvěry a útvary pro vymáhání nevýkonných expozic.
66. Při navrhování vhodné struktury útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic by úvěrové instituce měly zohlednit specifika svých hlavních portfolií nevýkonných expozic, včetně jejich druhu (retailové, expozice vůči malým a středním podnikům, korporátní expozice) a druhu kolaterálu.
67. U homogenních portfolií retailových nevýkonných expozic by úvěrové instituce měly zvážit vytvoření automatizovaných procesů pro útvary vymáhání nevýkonných expozic. U korporátních portfolií nevýkonných expozic by úvěrové instituce měly případně v závislosti na odvětvové koncentraci nevýkonných expozic zvážit přístup založený na řízení vztahů, pokud jde

o odvětvovou specializaci zaměstnanců útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic. U podnikatelů a mikropodniků je třeba zvážit kombinaci automatizovaných prvků a přístupu založeného na řízení vztahů.

68. Menší a méně složité úvěrové instituce (např. instituce klasifikované jako 3. nebo 4. kategorie v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení) mohou mít zavedeny zvláštní funkce pro řešení problémových expozic přiměřené jejich velikosti, povaze, složitosti a rizikovému profilu. Úvěrové instituce by měly zajistit, aby struktura těchto funkcí předcházela střetům zájmů v rámci řízení nevýkonných expozic a eliminovala je.

69. Z důvodu proporcionality mohou menší a méně složité úvěrové instituce (např. instituce klasifikované jako 3. nebo 4. kategorie v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení) místo zřízení specializovaných rozhodovacích orgánů pro řešení nevýkonných expozic zajistit nezbytné požadavky formou svých stávajících výborů pro úvěry a rizika, pokud jsou dostatečně omezeny střety zájmů.

5.2.2 Sladění s životním cyklem nevýkonných expozic

70. Měly by být zřízeny útvary pro vymáhání nevýkonných expozic, aby bylo zajištěno, že řešení nevýkonných expozic a způsob práce s dlužníky jsou přizpůsobeny jednotlivým fázím životního cyklu nevýkonných expozic¹⁶. Úvěrové instituce by měly pro různé fáze životního cyklu nevýkonných expozic, a případně také pro různá portfolia, zřídit samostatné útvary pro vymáhání nevýkonných expozic. Všem příslušným fázím řešení problémových expozic by měla být věnována dostatečná pozornost a měli by pro ně být k dispozici dostatečně specializovaní zaměstnanci.

71. Úvěrové instituce by měly zvážit následující fáze životního cyklu nevýkonných expozic a zohlednit přitom také specifika produktů a povahu prodlení:

- a) Nedoplatky v počátečním stadiu prodlení (až 90 dnů po splatnosti):¹⁷ během této fáze by se pozornost měla zaměřit na první aktivity ve vztahu k dlužníkovi zaměřené na včasné vymáhání dlužných částek a na shromažďování informací, které umožní podrobné posouzení situace dlužníka (např. finanční situace, stav úvěrové dokumentace, stav kolaterálu, úroveň spolupráce atd.). Druh expozice a kolaterálu by měl v konečném důsledku určit nejvhodnější strategii pro řešení problémových expozic, která může zahrnovat opatření ve formě úlev v krátkodobém horizontu, jež budou v případě potřeby poskytnuty (a to případně i během tohoto počátečního období), s cílem stabilizovat finanční situaci dlužníka, než bude stanovena vhodná strategie pro řešení problémových expozic. Kromě toho by úvěrová instituce měla případně hledat možnosti, jak vylepšit své postavení a zohlednit přitom práva a zájmy spotřebitelů (např. podepsáním nových úvěrových dokumentů, upřesněním poskytnutého

---

¹⁶ To zahrnuje rovněž aktiva, která nejsou klasifikována jako nevýkonné expozice – jako jsou nedoplatky v počátečním stadiu prodlení, expozice s úlevou a zabavená aktiva – a která hrají zásadní roli v procesu řešení problémových nevýkonných expozic.

¹⁷ Expozice, které pravděpodobně nebudou splaceny, by mohly v závislosti na své složitosti buď být součástí nedoplatků v počátečním stadiu prodlení, nebo spadat pod útvary pro vymáhání nevýkonných expozic.

kolaterálu, minimalizováním úniku hotovosti a přijetím dalšího kolaterálu, je-li k dispozici). Specializované zásady pro řešení splátek v prodlení by měly obsahovat pokyny k obecným postupům a odpovědnostem v oblasti řešení nevýkonných expozic, včetně rozhodných událostí pro předání.

- b) Nedoplatky v pozdním stadiu prodlení / úlevy: úvěrové instituce by v této fázi měly zavést a formalizovat ujednání s dlužníky o poskytnutí úlev. Ujednání o poskytnutí úlev by měla být zavedena pouze v případě, že je úvěrová instituce přesvědčena, že si dlužník může dovolit hradit splátky. Při posuzování, zda je možnost restrukturalizace reálná, by úvěrové instituce měly v příslušné míře brát v úvahu článek 28 směrnice 2014/17/EU¹⁸ a další právní ustanovení zaměřená na ochranu spotřebitelů. Vzhledem ke zvýšenému riziku by ujednání o poskytnutí úlev mělo být sledováno po dobu nejméně jednoho roku v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) č. 680/2014, než dojde k jeho případnému přerazení z útvaru pro vymáhání nevýkonných expozic, pokud nebudou zaznamenány žádné další rozhodné události svědčící pro zařazení do nevýkonných expozic.
- c) Likvidace / vymáhání pohledávek / soudní řízení / realizace zástavy: pokud v důsledku finanční situace dlužníka nebo úrovně jeho spolupráce nebylo nalezeno žádné schůdné řešení formou úlev, měly by úvěrové instituce provést analýzu nákladů a přínosů různých možností likvidace, včetně soudních a mimosoudních postupů, a to i s ohledem na zájmy dlužníka. Na základě této analýzy by úvěrové instituce měly urychleně přistoupit ke zvolené možnosti likvidace podle odborného právního a obchodního posouzení likvidace. Úvěrové instituce, které ve velké míře využívají externí odborníky, by měly zajistit, aby byly zavedeny dostatečné vnitřní kontrolní mechanismy zaručující účelný a efektivní proces likvidace. V tomto ohledu je třeba věnovat zvláštní pozornost nevýkonným expozicím, které jsou do dané kategorie zařazeny již po delší dobu. Specializované zásady pro vymáhání pohledávek by měly zahrnovat pokyny k postupům likvidace.

72. Ohospodařování zabavených aktiv (nebo jiných aktiv vyplývajících z nevýkonných expozic): převzetí kolaterálu obvykle začíná poté, co se úvěrové instituci jinak nepodařilo inkasovat dlužné částky. Úvěrová instituce by měla mít zavedeny zásady, které popisují proces vymáhání zabavených aktiv a zahrnují zejména kroky spočívající v převzetí, ocenění kolaterálu a realizaci různých druhů kolaterálu vhodnými prostředky.

5.2.3 Seskupování expozic

73. V Obecných pokynech orgánu EBA k postupům řízení úvěrového rizika a účtování očekávaných úvěrových ztrát¹⁹ jsou pro úvěrové instituce popsány zásady seskupování expozic se sdílenými znaky úvěrového rizika. Aby bylo možné postupy nastavit konkrétně pro nevýkonné expozice, měla by být vytvořena homogenní portfolia. Úvěrové instituce by měly zvážit navržené

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 34).

¹⁹ Obecné pokyny k postupům řízení úvěrového rizika úvěrových institucí a účtování očekávaných úvěrových ztrát (EBA/GL/2017/06).

individuálně přizpůsobených postupů pro každé portfolio, přičemž za každé z nich by měl odpovídat specializovaný tým odborníků. Portfolia nevýkonných expozic by měla být analyzována na vysoké úrovni detailu, což by vedlo k vytvoření jasně definovaných dílčích portfolií dlužníků. Pro tyto analýzy by úvěrové instituce měly vytvořit vhodné řídicí informační systémy a zajistit dostatečně vysokou kvalitu údajů.

74. Seznam potenciálních kritérií výběru pro seskupování retailových nevýkonných expozic do portfolií je uveden v příloze 1.

75. Při navrhování specializace útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic by úvěrové instituce v případě korporátních portfolií nevýkonných expozic měly zvážit zejména seskupování podle tříd aktiv nebo odvětví (např. komerční nemovitosti, pozemky a výstavba, doprava, obchodní podniky). Tato portfolia by poté měla být dále rozdělena v souladu se strategií pro nevýkonné expozice a úrovní finančních potíží, aby bylo zajištěno, že řešení problémových expozic bude dostatečně specializované.

5.2.4 Lidské zdroje

76. Úvěrové instituce by měly mít vhodný organizační rámec odpovídající jejich obchodnímu modelu a zohledňující jejich rizika, včetně rizik vyplývajících z nevýkonných expozic. Vedení úvěrových institucí by proto mělo věnovat náležitou a přiměřenou pozornost a zdroje, pokud jde o řešení nevýkonných expozic a vnitřní kontroly souvisejících procesů.

77. Sdílení řízení a zdrojů s ostatními částmi hodnotového řetězce (např. poskytování úvěrů) by mělo být před zavedením pečlivě přezkoumáno, aby nedocházelo ke střetům zájmů a aby byla zajištěna dostatečná specializace, jak je uvedeno výše.

78. Na základě výsledků sebehodnocení kapacit pro řízení nevýkonných expozic úvěrové instituce, jak je uvedeno v oddíle 4.2.1, by úvěrové instituce měly pravidelně přezkoumávat přiměřenost svých vnitřních i vnějších zdrojů pro řešení nevýkonných expozic a včas se zabývat případným nedostatečným personálním zajištěním. Vzhledem k tomu, že řešení problémových expozic může klást značné nároky na zdroje, měly by úvěrové instituce zvážit, zda je vhodné zvolit použití smluv na dobu určitou, využití interních zdrojů / outsourcingu nebo společných podniků pro účely řešení nevýkonných expozic. Konečnou odpovědnost za tyto činnosti však nadále nese úvěrová instituce. Pokud je využíván outsourcing, měly by úvěrové instituce zajistit, aby byl tento outsourcing sjednán v souladu s platnými právními předpisy nebo požadavky regulace.

79. Úvěrové instituce by si měly vybudovat příslušné odborné znalosti potřebné pro stanovení operačního modelu pro nevýkonné expozice, včetně útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic a útvarů vnitřní kontroly, a to v souladu s ustanoveními Společných obecných pokynů orgánů ESMA a EBA k posuzování vhodnosti členů vedoucího orgánu a osob v klíčových funkcích²⁰. Zaměstnanci pověřeni klíčovými úkoly v rámci řešení nevýkonných expozic by měli mít

---

²⁰ Společné obecné pokyny orgánů ESMA a EBA k posuzování vhodnosti členů vedoucího orgánu a osob v klíčových funkcích podle směrnice 2013/36/EU a směrnice 2014/65/EU (EBA/GL/2017/12).

specifické odborné znalosti a zkušenosti v této oblasti. Úvěrové instituce by měly zajistit odpovídající a specializovanou odbornou přípravu v oblasti nevýkonných expozic, mimo jiné v oblasti ochrany spotřebitele, a měly by vypracovat plány pro rozvoj zaměstnanců s cílem vybudovat interní odborné kapacity s využitím schopných zaměstnanců.

80. Pokud není možné nebo účelné budovat interní odborné znalosti a infrastrukturu, měly by mít útvary pro vymáhání nevýkonných expozic snadný přístup ke kvalifikovaným nezávislým externím zdrojům (jako jsou odhadci nemovitostí, právní poradci, obchodní plánovači, odborníci z oboru) nebo specializovaným společnostem zabývajícím se správou nevýkonných expozic.

81. Úvěrová instituce by v souladu s celkovou strategií a operačním plánem pro nevýkonné expozice měla zavést hodnotící systém přizpůsobený požadavkům útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic. Hodnotící systém by měl být navržen v souladu s ustanoveními Obecných pokynů orgánu EBA k řádným zásadám odměňování²¹ a článkem 7 směrnice 2014/17/EU²² a v případě retailových expozic v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k zásadám a postupům odměňování v souvislosti s prodejem a poskytováním retailových bankovních produktů a služeb²³. Hodnotící systém by měl být propojen hlavně s kvantitativními prvky cílů úvěrové instituce stanovených pro nevýkonné expozice, může však zahrnovat i kvalitativní prvky (úroveň odborných schopností souvisejících s analýzou finančních informací a získaných údajů, strukturování návrhů, kvalita doporučení nebo sledování restrukturalizovaných případů, jakož i účinné vyjednávací dovednosti). Výkonnost zaměstnanců útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic by měla být pravidelně sledována a hodnocena na základě těchto cílů, a to podle potřeby individuálně, nebo na úrovni týmu.

82. Rámec pro hodnocení výkonnosti pro vedoucí orgán a příslušné vedoucí pracovníky by měl zahrnovat konkrétní ukazatele spojené s cíli stanovenými v rámci strategie a operačního plánu úvěrové instituce pro nevýkonné expozice. Váha přikládaná těmto ukazatelům v rámci pro celkové hodnocení výkonnosti by měla být úměrná závažnosti problémů týkajících se nevýkonných expozic, jimž úvěrová instituce čelí.

83. Úvěrové instituce by měly podporovat zohlednění signálů a ukazatelů včasného varování, a to prostřednictvím zásad odměňování a systému pobídek, aby bylo zajištěno účinné řešení nedoplatků v počátečním stadiu prodlení a efektivně se tak snížil přítok nevýkonných expozic.

5.2.5 Technické zdroje

84. Pokud jde o odpovídající technickou infrastrukturu, měly by úvěrové instituce zajistit, aby byly veškeré údaje o nevýkonných expozicích uloženy centrálně ve spolehlivých a zabezpečených

---

²¹ Obecné pokyny k řádným zásadám odměňování podle čl. 74 odst. 3 a čl. 75 odst. 2 směrnice 2013/36/EU a k informacím zpřístupňovaným podle článku 450 nařízení (EU) č. 575/2013 (EBA/GL/2015/22).

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 34).

²³ Obecné pokyny k zásadám a postupům odměňování v souvislosti s prodejem a poskytováním retailových bankovních produktů a služeb (EBA/GL/2016/06).

informačních systémech a aby byly úplné a aktuální po celou dobu procesu řešení nevýkonných expozic.

85. Odpovídající technická infrastruktura by měla umožnit, aby útvary pro vymáhání nevýkonných expozic:

- a) měly přístup ke všem příslušným údajům a dokumentaci, včetně:
- i. aktuálních informací o nevýkonných expozicích a nedoplatcích dlužníků v počátečním stadiu prodlení, včetně automatických oznámení;
  - ii. informací o expozicích, kolaterálu a zárukách spojených s dlužníkem nebo ekonomicky spjatými klienty;
  - iii. monitorovacích nástrojů s IT funkcemi za účelem sledování výkonnosti a účinnosti úlev;
  - iv. stavu řešení problémových expozic a interakce dlužníků, jakož i podrobných údajů o dohodnutých opatřeních týkajících se úlev;
  - v. zabavených aktiv, pokud je to relevantní;
  - vi. zjištěných údajů o peněžním toku z úvěru a kolaterálu;
  - vii. zdrojů podkladových informací a kompletní podkladové dokumentace;
  - viii. případně přístupu k centrálním úvěrovým registrům, katastrům nemovitostí a jiným externím zdrojům údajů;
- b) efektivně zpracovávaly a sledovaly řešení nevýkonných expozic, včetně:
- i. automatizovaných pracovních toků v průběhu celého životního cyklu nevýkonných expozic;
  - ii. automatizovaného procesu monitorování stavu úvěrů, který zajistí správné označování nevýkonných expozic a expozic s úlevou;
  - iii. zabudovaných varovných signálů;
  - iv. automatizovaného kvantitativního vykazování v průběhu životního cyklu řešení nevýkonných expozic jako základu pro analýzy předkládané vedení útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic, vedoucímu orgánu a dalším příslušným vedoucím pracovníkům, jakož i regulátorovi;
  - v. analýz účinnosti řešení problémových expozic uplatňovaných útvary pro vymáhání nevýkonných expozic, dílčími týmy a odborníky (např. míra zajištění nápravy / úspěšnosti, informace o refinancování, účinnost nabízených možností

restrukturalizace, míra inkasa hotovosti, analýzy poměru napravených aktiv v selhání podle stáří, míra plnění slibů v call centrech atd.);

vi. sledování vývoje portfolií, dílčích portfolií, skupin a jednotlivých dlužníků;

c) definovaly, analyzovaly a měřily nevýkonné expozice a příslušné dlužníky:

- i. určovaly nevýkonné expozice a stanovily znehodnocení;
- ii. prováděly vhodné analýzy portfolií nevýkonných expozic a uchovávaly výsledky pro každého dlužníka;
- iii. podporovaly posuzování osobních údajů dlužníka, jeho finanční situace a schopnosti splácet, a to alespoň u dlužníků, jejichž expozice nejsou složité;
- iv. prováděly výpočty i) čisté současné hodnoty a ii) dopadu jednotlivých možností restrukturalizace a/nebo pravděpodobného plánu restrukturalizace na kapitálovou pozici úvěrové instituce podle příslušných právních předpisů (např. exekuční řád, insolvenční zákon) u každého dlužníka.

86. Přiměřenost technické infrastruktury, včetně kvality údajů, by měl pravidelně posuzovat nezávislý interní nebo externí audit.

5.3 Kontrolní rámec

87. Vedoucí orgán by měl být odpovědný za stanovení a sledování přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního rámce. Zejména by měly být zavedeny účinné a efektivní postupy vnitřní kontroly pro rámec řešení nevýkonných expozic, aby bylo zajištěno plné sladění strategie a operačního plánu pro nevýkonné expozice na jedné straně a celkové obchodní strategie úvěrové instituce, včetně strategie a operačního plánu pro nevýkonné expozice, a rizikového apetitu na straně druhé.

88. Útvary vnitřní kontroly by měly pravidelně předkládat vedoucímu orgánu písemné zprávy o řízení nevýkonných expozic poukazující na hlavní zjištěné nedostatky. Tyto zprávy by měly u každého nově určeného závažného nedostatku uvádět příslušná související rizika, posouzení dopadů, doporučení a nápravná opatření, která mají být přijata. V případě potřeby by vedoucí útvarů vnitřní kontroly měli mít možnost přístupu k vedoucímu orgánu v kontrolní funkci a podávat mu zprávy, aby mohli poukázat na možné problémy a případně ho upozornit, pokud se konkrétní vývoj bude týkat instituce nebo ji může ovlivnit. To by nemělo bránit vedoucím útvarů vnitřní kontroly ve vykazování i v rámci běžných hierarchických vztahů.

89. Vedoucí orgán by měl včas a účinně řešit zjištění útvarů vnitřní kontroly a požadovat příslušná nápravná opatření. Měl by být zaveden formální návazný postup pro řešení těchto zjištění a přijatá nápravná opatření.

90. Rámec vnitřní kontroly by měl zahrnovat všechny tři linie obrany v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k vnitřnímu systému správy a řízení²⁴. Jednotlivým zapojeným útvarům by měly být přiděleny úkoly, které by měly být jasně zdokumentovány, aby nevznikaly neřešené nebo duplicitně řešené otázky. Klíčové výsledky činností druhé a třetí linie a klíčové výsledky stanovených zmírňujících opatření i dosažený pokrok v těchto otázkách by měly být pravidelně hlášeny vedoucímu orgánu.

91. Při provádění kontrolního rámce by měly větší a složitější úvěrové instituce uplatňovat všechny tři linie ochrany, přičemž druhá linie ochrany se nemusí týkat konkrétně nevýkonných expozic a může ji provádět útvar (kontroly) úvěrového rizika.

92. Menší a méně složité úvěrové instituce (např. úvěrové instituce zařazené do 3. nebo 4. kategorie v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení) nemusí při provádění kontrolního rámce nutně mít tři plnohodnotné linie ochrany přímo pro oblast nevýkonných expozic, ale musí zajistit, aby byl dostatečně omezen případný střet zájmů.

5.3.1 První linie ochranných kontrol

93. Úvěrové instituce by měly zajistit, aby byla první linie ochrany začleněna do postupů a procesů provozních útvarů, zejména útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic, které mají na starosti a řídí rizika úvěrové instituce ve specifickém kontextu řešení nevýkonných expozic.

94. Aby bylo zajištěno zavedení odpovídajících kontrolních mechanismů, měly by mít úvěrové instituce zavedeny vnitřní zásady pro rámec řešení nevýkonných expozic. Za zajištění provádění těchto vnitřních zásad odpovídají vedoucí provozních útvarů, a to mj. prostřednictvím jejich začlenění do postupů IT. V příloze 4 těchto obecných pokynů jsou stanoveny klíčové prvky zásad souvisejících s nevýkonnými expozicemi, které by měly být v úvěrových institucích prováděny.

5.3.2 Druhá linie ochranných kontrol

95. Druhá linie ochranných funkcí by měla průběžně provádět kontroly s cílem ověřit, zda řízení nevýkonných expozic v první linii ochrany funguje tak, jak bylo zamýšleno. Aby mohly funkce v druhé linii náležitě plnit své kontrolní úkoly, musí mít vysoký stupeň nezávislosti na funkcích vykonávajících obchodní činnosti, včetně útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic, a měly by mít dostatečné zdroje. Měly by mít dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců. Kvalifikace zaměstnanců by měla být průběžně posuzována a zaměstnanci by měli být podle potřeby proškolení.

96. Druhá linie ochrany kontroluje provádění opatření v oblasti řízení rizik ze strany útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic, přičemž zvláštní pozornost věnuje:

- a) sledování a měření rizik souvisejících s nevýkonnými expozicemi na podrobném a souhrnném základě, a to i ve vztahu k vnitřní/regulatorní kapitálové přiměřenosti;

---

²⁴ Obecné pokyny k vnitřnímu systému správy a řízení podle směrnice 2013/36/EU (EBA/GL/2017/11).

- b) přezkumu výkonnosti celkového operačního modelu pro nevýkonné expozice, jakož i jeho prvkům (např. vedoucí pracovníci / zaměstnanci útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic, dohody o outsourcingu/obsluze, cíle pro snížení nevýkonných expozic a mechanismy včasného varování);
- c) zajištění kvality v celém procesu zpracování úvěrů v případě nevýkonných expozic, sledování/vykazování (na interní i externí úrovni), úlevám, znehodnocení, odpisům, oceňování kolaterálu a vykazování nevýkonných expozic (aby bylo možné tuto úlohu plnit, měly by mít funkce druhé úrovně dostatečnou pravomoc, aby mohly předem zasáhnout při provádění individuálních řešení problémových expozic);
- d) přezkumu sledování procesů souvisejících s nevýkonnými expozicemi s vnitřními zásadami a obecně platnými pokyny, zejména s ohledem na klasifikaci nevýkonných expozic, tvorbu opravných položek a rezerv, odpisy, ocenění kolaterálu, úlevy a mechanismy včasného varování.

97. Funkce kontroly rizik a compliance by měly rovněž poskytnout pokyny k procesu navrhování a přezkumu zásad a postupů týkajících se nevýkonných expozic a ke kontrolám, které jsou zavedeny ve všech útvarech pro vymáhání nevýkonných expozic. Tyto funkce by měly být před svým schválením vedoucím orgánem zapojeny do navrhování a přezkumu zásad.

5.3.3 Třetí linie ochranných kontrol

98. Třetí linie ochrany, tedy nezávislá funkce interního auditu, by měla mít dostatek odborných znalostí v oblasti řešení nevýkonných expozic, aby mohla provádět své pravidelné kontrolní činnosti týkající se efektivnosti a účinnosti rámce řízení nevýkonných expozic, včetně kontrol v první a druhé linii.

99. Pokud jde o rámec řízení nevýkonných expozic, měla by funkce interního auditu provádět přinejmenším pravidelná hodnocení, aby mohla sledovat dodržování vnitřních zásad týkajících se nevýkonných expozic (viz příloha 4) a těchto pokynů. To by mělo zahrnovat také namátkové a neohlášené kontroly a přezkumy úvěrové dokumentace.

100. Při určování četnosti, rozsahu a šíře kontrol, které mají být provedeny, by úvěrové instituce měly zohlednit úroveň nevýkonných expozic a to, zda byly v nedávných auditech zjištěny podstatné nesrovnalosti a nedostatky.

101. Na základě výsledků kontrol by měla funkce interního auditu předkládat vedoucímu orgánu doporučení a upozorňovat jej na možnosti zlepšení.

5.4 Sledování nevýkonných expozic a řešení nevýkonných expozic

102. Monitorovací systémy by měly vycházet z příslušných cílů schválených v rámci strategie pro nevýkonné expozice a souvisejícího operačního plánu, které jsou následně převedeny na provozní cíle útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic se zpětnou vazbou na oceňování

úvěrového rizika a tvorbu opravných položek a rezerv. Měl by být vypracován související rámec klíčových ukazatelů výkonnosti pro nevýkonné expozice, aby vedoucí orgán a další příslušní vedoucí pracovníci mohli měřit dosažené výsledky.

103. Klíčové ukazatele výkonnosti pro nevýkonné expozice by měly definovat a monitorovat úvěrové instituce. Klíčové ukazatele výkonnosti pro nevýkonné expozice by měly mimo jiné zahrnovat (viz též příloha 2):

- a) metriku nevýkonných expozic;
- b) závazky dlužníků a inkaso hotovosti;
- c) opatření týkající se úlevy;
- d) činnosti v rámci likvidace;
- e) ostatní (např. ziskové a ztrátové položky související s nevýkonnými expozicemi, zabavená aktiva, činnosti v rámci outsourcingu).

5.4.1 Metrika nevýkonných expozic

104. Úvěrové instituce by měly ve svých účetních knihách pečlivě sledovat relativní a absolutní úroveň nevýkonných expozic a expozic s úlevou, jakož i zabavená aktiva (nebo jiná aktiva pocházející z činností týkajících se nevýkonných expozic) a nedoplatky v počátečním stadiu prodlení.

105. Úvěrové instituce by měly tyto monitorovací činnosti provádět na úrovni transakcí/dlužníků, případně na úrovni portfolií nebo dílčích portfolií, přičemž by měly zohlednit aspekty, jako je oblast podnikání, segment dlužníka, zeměpisná oblast, produkty, riziko koncentrace, úroveň zajištění a typ poskytnutého kolaterálu a schopnost splácet dluh.

106. Úvěrové instituce by měly sledovat míru znehodnocení nevýkonných expozic, aby mohly vedoucímu orgánu poskytnout komplexní informace o krytí. Analýza by měla zahrnovat údaje na souhrnné úrovni, jakož i na úrovni jednotlivých portfolií nevýkonných expozic. Výběr portfolií nevýkonných expozic by měl zohledňovat takové aspekty, jako je typ expozice, včetně toho, zda je zajištěná/nezajištěná, typ kolaterálu a záruk, zeměpisná oblast, počet let od klasifikace expozice jako nevýkonné expozice, doba do zpětného získání pohledávky a použití přístupu nepřetržitého fungování a přístupu ukončení činnosti. Měly by být sledovány také pohyby krytí a mělo by být jasně vysvětleno jeho snížení.

107. Úvěrové instituce by měly porovnávat ukazatele týkající se poměru a krytí nevýkonných expozic s dostupnými ukazateli u podobných subjektů, aby mohly vedoucímu orgánu poskytnout jasný obraz o konkurenčním postavení a případných nedostatcích.

108. Úvěrové instituce by měly sledovat své odchylky od rozpočtu, aby vedoucí orgán mohl pochopit rozhodující příčiny významných odchylek od plánu.

109. Do pravidelných zpráv podávaných vedoucímu orgánu by měly být zahrnuty klíčové údaje o růstu či poklesu objemu nevýkonných expozic, a to včetně převodů z/do nevýkonných expozic, nevýkonných expozic s úlevou, nevýkonných expozic ve zkušební době, výkonných expozic s úlevou a nedoplatků v počátečním stadiu prodlení (≤ 90 dnů po splatnosti).
110. Úvěrové instituce by měly zvážit, zda by bylo užitečné vytvořit migrační matice, které by sledovaly tok expozic do a z klasifikace nevýkonných expozic.
111. Úvěrové instituce by měly odhadovat míru migrace a kvalitu výkonných expozic každý měsíc, aby mohla být určena prioritní opatření a aby tato opatření mohla být urychleně realizována a zamezilo se tak zhoršování kvality portfolia. Migrační matice lze dále členit podle druhu expozice (retailové hypoteční úvěry, spotřebitelské úvěry, nemovitosti), podle obchodního útvaru nebo jiného dílčího portfolia, aby bylo možné určit, zda lze rozhodující příčinu toků přiřadit konkrétnímu dílčímu portfoliu.
112. Při svých monitorovacích činnostech by úvěrové instituce měly využívat interní informace (např. z interních systémů hodnocení) i externí informace (např. od ratingových agentur, úvěrových kanceláří, ze specializovaného odvětvového výzkumu nebo makroekonomických ukazatelů pro určité zeměpisné oblasti) a měly by se zaměřit na konkrétní časový bod nebo období pozorování. Příklady těchto interních a externích informací jsou uvedeny v příloze 3.

5.4.2 Závazky dlužníků a inkaso hotovosti

113. Po zřízení útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic by měly být zavedeny klíčové ukazatele výkonnosti, aby mohla být posuzována efektivnost těchto útvarů nebo zaměstnanců, a to na základě průměrné výkonnosti a/nebo standardních referenčních ukazatelů. Pokud žádné takové ukazatele neexistují nebo nejsou k dispozici, měla by být klíčová výkonnost sledována měřením efektivních výsledků podle cílů stanovených v operačním plánu úvěrové instituce pro nevýkonné expozice.

5.4.3 Opatření týkající se úlevy

114. K vyřešení nebo omezení dopadu nevýkonných expozic by úvěrové instituce měly zkoumat možnosti poskytnutí úlev. Úvěrové instituce by měly sledovat dva aspekty opatření týkajících se úlevy, a to efektivnost a účinnost. Požadavky na uplatňování opatření týkajících se úlevy jsou uvedeny v oddíle 7.
115. Hlavním cílem opatření týkajících se úlevy by měl být návrat dlužníka k udržitelnému stavu splácení, s přihlédnutím k částce, která je splatná, a k minimalizaci očekávaných ztrát. Tyto cíle by měly zohlednit význam zajištění spravedlivého zacházení se spotřebiteli a dodržování všech požadavků na ochranu spotřebitele, které se mohou na daný případ vztahovat. Úvěrová instituce by měla sledovat kvalitu opatření týkajících se úlevy, aby zajistila, že se nepoužívají k oddálení znehodnocení nebo posouzení toho, zda je expozice nevymahatelná. Sledování by se mělo vztahovat na opatření týkající se úlevy v souvislosti jak s výkonnými, tak nevýkonnými expozicemi.

5.4.4 Činnost v rámci likvidace

116. Úvěrové instituce by měly i v případě, že nelze dospět k udržitelnému řešení formou restrukturalizace, nevýkonné expozice dále řešit. Řešení může zahrnovat zahájení právních kroků, ponechání aktiv, výměnu dluhopisů za aktiva/akcie, likvidaci úvěrových facilit prodejem, převod na společnosti obhospodařující aktiva nebo sekuritizaci. Pokud cena získaná za zabavené nemovitosti ovlivňuje částku, kterou spotřebitel dluží, měly by úvěrové instituce při rozhodování o likvidaci a dalších krocích v použitelném rozsahu zohlednit ustanovení čl. 17 odst. 5 směrnice 2014/17/EU²⁵.
117. Úvěrová instituce by činnosti v rámci likvidace měla sledovat, aby napomohla získání informací pro strategie a zásady. Úvěrové instituce by měly sledovat prodeje a realizované prodejní/převodní ceny v porovnání s čistou účetní hodnotou.
118. Úvěrové instituce by měly sledovat objemy a výtěžnost u případů soudního řízení a realizace zástavy. Výkonnost by se v tomto ohledu měla měřit podle stanovených cílů, pokud jde o počet měsíců/let a ztrátu pro instituci. Při sledování míry skutečné ztrátovosti se očekává, že instituce vytvoří pro každé úvěrové portfolio historické časové řady jako podklad pro předpoklady použité pro účely přezkumu znehodnocení a provádění zátěžových testů.
119. U expozic krytých kolaterálem nebo jiným druhem záruky by úvěrové instituce měly sledovat časové období potřebné pro likvidaci kolaterálu nebo uplatnění záruky. Úvěrové instituce by rovněž měly sledovat případné snížení hodnoty při nuceném prodeji při likvidaci a vývoj na určitých trzích (např. trhy s nemovitostmi), aby získaly přehled o potenciální výtěžnosti.
120. Sledování výtěžnosti z realizované zástavy a dalších soudních řízení by mělo úvěrovým institucím pomoci spolehlivě posoudit, zda rozhodnutí o realizaci zástavy poskytne vyšší čistou současnou hodnotu než poskytnutí úlev. Údaje o výtěžnosti z realizované zástavy by měly být průběžně sledovány a měly by být podkladem pro případné změny strategií, jež si úvěrové instituce stanoví pro nakládání se svými portfolii pohledávek formou vymáhání / právních kroků.
121. Úvěrové instituce by rovněž měly sledovat průměrnou dobu trvání soudních řízení, které byly v nedávné době ukončeny, a průměrné zpětně získané částky (včetně souvisejících nákladů na vymáhání) z těchto dokončených řízení.
122. Úvěrové instituce by měly pečlivě sledovat případy, kdy je dluhopis vyměněn za aktivum nebo akcie dlužníka, a to přinejmenším pomocí objemových ukazatelů podle druhu aktiv, a zajistit dodržení všech případných limitů stanovených v příslušných vnitrostátních předpisech o majetkové účasti. Použití tohoto přístupu jako opatření týkající se úlevy by mělo být podpořeno řádným obchodním plánem a omezeno na aktiva, pro něž má instituce dostatečné odborné znalosti a u nichž trh reálně umožňuje, aby se stanovená hodnota získala z aktiva

---

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 34).

v krátkodobém až střednědobém horizontu. Instituce by rovněž měla zajistit, aby ocenění aktiv bylo prováděno kvalifikovanými a zkušenými odhadci.

5.4.5 Další sledované položky

123. Úvěrové instituce by měly sledovat výši úrokových výnosů plynoucích z nevýkonných expozic a podávat o nich zprávy svým vedoucím orgánům. Dále by se mělo rozlišovat mezi platbami úroků z nevýkonných expozic, které byly skutečně přijaty, a platbami, které ve skutečnosti obdrženy nebyly. Rovněž by měl být sledován vývoj opravných položek a souvisejících faktorů.

124. Pokud je součástí strategie úvěrové instituce pro nevýkonné expozice realizace zástavy, je třeba sledovat také objem, stáří, krytí a toky zabavených aktiv (nebo jiného majetku vyplývajícího z nevýkonných expozic), a to dostatečně podrobně, aby byly zohledněny podstatné druhy aktiv. Výkonnost zabavených aktiv v porovnání se stanoveným obchodním plánem by měla být sledována a oznámena vedoucímu orgánu a dalším příslušným vedoucím pracovníkům na souhrnné úrovni.

6. Úlevy

---

125. Úvěrové instituce by měly v rámci řízení rizik používat definice opatření týkajících se úlevy a expozic s úlevou uvedené v příloze V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014. Opatření týkající se úlevy by měla usilovat o to, aby se dlužník opět dostal do udržitelného stavu, pokud jde o splácení, a to při zohlednění splatné částky a minimalizaci očekávané ztráty. Při rozhodování o tom, které kroky nebo opatření týkající se úlevy budou provedeny, by úvěrové instituce měly zohlednit zájmy spotřebitelů a měly by dodržovat požadavky na ochranu spotřebitele, včetně požadavků stanovených v článku 28 směrnice 2014/17/EU²⁶ a v Obecných pokynech orgánu EBA k prodlení a realizaci zástavy²⁷. Úvěrové instituce by měly sledovat efektivnost a účinnost opatření týkajících se úlevy.

126. Tento oddíl stanoví klíčové prvky správy a řízení expozic s úlevou.

6.1 Opatření týkající se úlevy a jejich proveditelnost

127. Úvěrové instituce by měly zvážit použití kombinace různých opatření týkajících se úlevy, včetně krátkodobého i dlouhodobého časového horizontu podle povahy a splatnosti úvěrových

---

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 34).

²⁷ Obecné pokyny k prodlení a realizaci zástavy (EBA/GL/2015/12).

facilit. Úvěrové instituce by měly vzít v úvahu seznam možných opatření týkajících se úlevy uvedený v příloze 5.

128. Úvěrové instituce by měly používat opatření týkající se úlevy s časovým horizontem kratším než dva roky (jeden rok v případě projektového financování a výstavby komerčních nemovitostí), pokud tato opatření neřeší úhradu nesplacených pohledávek z prodlení, ledaže jsou tato opatření kombinována s takovými opatřeními týkajícími se úlevy, která se vztahují na více než dva roky.

129. Úvěrové instituce by měly zvážit opatření týkající se úlevy s časovým horizontem nepřekračujícím dva roky (případně jiná opatření týkající se úlev), pokud dlužník splňuje tato kritéria:

- a) Dlužníka postihla identifikovatelná událost, která způsobila dočasné omezení likvidity. Důkazy o takové události je třeba formálně předložit, přičemž musí být jasně prokázáno, že příjmy dlužníka se v krátké době zcela nebo převážně obnoví, nebo pokud úvěrová instituce dospěla k závěru, že dlouhodobé řešení formou poskytnutí úlev není možné vzhledem k dočasné finanční nejistotě obecné povahy nebo povahy specifické pro daného dlužníka. Forma důkazů, které mají být za tímto účelem poskytnuty, by měla být přiměřená povaze, splatnosti a hodnotě dané úvěrové facility.
- b) Před událostí dlužník plnil smluvní závazky.
- c) Dlužník jednoznačně projevil ochotu s úvěrovou institucí spolupracovat.

130. Smluvní podmínky pro jakékoli opatření týkající se úlevy by měly zajistit, aby úvěrová instituce měla právo provést přezkum dohodnutých úlev, pokud se situace dlužníka zlepší, a bude tedy možné vyžadovat příznivější podmínky pro úvěrovou instituci (s ohledem na úlevu nebo původní smluvní podmínky). Za tímto účelem by měly být ve smlouvě uvedeny konkrétní změny opatření týkajícího se úlevy, které se uplatní v důsledku konkrétního zlepšení situace dlužníka. Úvěrové instituce by měly rovněž zvážit zahrnutí přísných důsledků do smluvních podmínek pro dlužníky, kteří nedodrží dohodu o úlevách, např. požadavku na dodatečný kolaterál.

6.1.1 Proveditelné a neproveditelné úlevy

131. Úvěrové instituce by měly rozlišovat mezi proveditelnými opatřeními týkajícími se úlevy, která přispívají ke snížení expozice dlužníka, a neproveditelnými opatřeními týkajícími se úlevy.

132. Při posuzování proveditelnosti opatření týkajících se úlevy by úvěrové instituce měly zvážit tyto faktory:

- a) Úvěrová instituce může prokázat (na základě objektivně ověřitelných důkazů), že si dlužník může dovolit řešení formou úlev, tj. očekává se plné splacení.
- b) Splacení nedoplatků z prodlení se plně nebo z velké části řeší a ve střednědobém až dlouhodobém horizontu se očekává výrazné snížení salda dlužníka.

- c) V případech, kdy byly již v minulosti poskytnuty úlevy, včetně všech předchozích opatření týkajících se úlevy, která byla zvažována v dlouhodobém horizontu, by úvěrová instituce měla zajistit provedení dodatečných vnitřních kontrol, aby bylo zaručeno, že tyto další poskytnuté úlevy splňují kritéria proveditelnosti uvedená níže. Tyto kontroly by měly zahrnovat přinejmenším to, že se dané případy předem výslovně oznámí útvaru kontroly rizik. Kromě toho je třeba vyžádat si výslovný souhlas příslušného vrcholného rozhodovacího orgánu.
- d) Opatření týkající se úlevy s krátkodobým časovým horizontem se uplatňují dočasně a úvěrová instituce může na základě objektivně ověřitelných důkazů prokázat, že dlužník je schopen splatit původní nebo upravenou částku v plné výši jistiny a úroků počínaje dnem uplynutí platnosti krátkodobého dočasného ujednání.
- e) Opatření nevede k dalším postupně poskytovaným úlevám pro stejnou expozici.

133. Posouzení proveditelnosti by mělo vycházet z finančních charakteristik dlužníka a z úlevy, která má být v dané době poskytnuta. Posouzení proveditelnosti by se mělo uskutečnit bez ohledu na zdroj úlevy. Mezi různé zdroje pro opatření týkající se úlevy patří mimo jiné skutečnost, že dlužník má doložku o úlevě zakotvenou ve smlouvě, dále dvoustranné jednání o úlevě mezi dlužníkem a úvěrovou institucí a veřejný režim odkladu splatnosti, který se vztahuje na všechny dlužníky v dané situaci.

6.2 Řádné postupy v oblasti úlev

6.2.1 Zásady poskytování úlev

134. Úvěrové instituce by měly vypracovat zásady upravující opatření týkající se úlevy. Tyto zásady by měly přinejmenším zahrnovat:

- a) proces a postupy pro poskytování opatření týkajících se úlevy, včetně odpovědnosti a rozhodování;
- b) popis dostupných opatření týkajících se úlevy, včetně opatření zahrnutých ve smlouvách;
- c) požadavky na informace pro posouzení proveditelnosti opatření týkajících se úlevy;
- d) dokumentaci o poskytnutých opatřeních týkajících se úlevy;
- e) proces a metriky pro sledování efektivnosti a účinnosti opatření týkajících se úlevy.

135. Úvěrové instituce by měly pravidelně přezkoumávat své zásady a možnosti v oblasti úlev na základě společného sledování výkonnosti různých opatření týkajících se úlevy, včetně zkoumání možných příčin a případů opakovaného selhání.

6.2.2 Efektivnost a účinnost opatření týkajících se úlev

136. Úvěrové instituce by měly sledovat kvalitu opatření týkajících se úlevy, aby zajistily, že se nevyužívají k oddálení posouzení toho, zda je expozice nevymahatelná. Sledování by se mělo vztahovat na opatření týkající se úlevy, která se týkají výkonných i nevýkonných expozic, a mělo by rozlišovat mezi jednotlivými druhy opatření týkajících se úlevy a portfolii.

137. Úvěrové instituce by měly měřit efektivnost procesu poskytování úlev a měly by sledovat dobu trvání rozhodovacího procesu a objemy úlev v každé fázi procesu jejich poskytování.

138. Úvěrové instituce by měly sledovat účinnost poskytnutých opatření týkajících se úlevy. Toto sledování by mělo měřit stupeň úspěšnosti daného opatření týkajícího se úlevy a dále to, zda jsou plněny upravené smluvní závazky dlužníka a zda je expozice výkonná. Měly by se použít tyto metriky podle portfolia a podle druhu úlevy:

- a) Poměr napravených aktiv v selhání díky úlevám a míra expozic reklasifikovaných jako nevýkonné: úvěrové instituce by měly provádět analýzu podle stáří a sledovat chování expozic s úlevou od data změny, aby mohly stanovit poměr napravených aktiv v selhání. Tato analýza by měla být prováděna samostatně pro napravené expozice s poskytnutými úlevami a bez nich.
- b) Míra inkasa hotovosti: úvěrové instituce by měly sledovat hotovost inkasovanou z expozic s úlevou.
- c) Odpisy: pokud poskytnuté úlevy vedou k částečnému odpisu, měly by úvěrové instituce tyto expozice zaznamenávat a sledovat podle schváleného rozpočtu na ztráty. Ztráta čisté současné hodnoty spojená s rozhodnutím o odepsání nedobytné expozice by měla být monitorována podle poměru napravených aktiv v selhání.

139. Úvěrové instituce by měly sledovat ukazatele vztahující se k opatřením týkajícím se úlevy za použití vhodného rozdělení, které by mohlo zahrnovat druh a dobu trvání nedoplatků z prodlení, druh expozice, pravděpodobnost zpětného získání pohledávky, velikost expozic nebo celkovou částku expozic vůči těmto dlužníkovi nebo ekonomicky spjaté skupině klientů a počet řešení v oblasti úlev, která byla použita v minulosti.

6.2.3 Posouzení schopnosti dlužníka splácet

140. Před poskytnutím jakýchkoli úlev by úvěrové instituce měly posoudit schopnost dlužníka splácet. To by mělo zahrnovat odpovídající posouzení finanční situace dlužníka, založené na dostatečných informacích a zohlednění relevantních faktorů, jako je například schopnost splácet dluh a celková zadluženost dlužníka nebo majetku/projektu.

6.2.4 Standardizované úlevy a rozhodovací schémata

141. Úvěrové instituce by měly mít při poskytování úlev odpovídající zásady a postupy s řadou udržitelných a účinných řešení pro dlužníka. V těchto zásadách a postupech by se mělo odrážet

seskupování expozic do portfolií, aby úvěrové instituce mohly přijímat různá opatření týkající se úlevy pro různé segmenty dlužníků a tato opatření jim přizpůsobovat.

142. Úvěrové instituce by měly zvážit vytvoření rozhodovacích schémat a standardizovaných opatření týkajících se úlevy pro portfolia homogenních dlužníků s méně složitými expozicemi. Rozhodovací schémata mohou pomoci konzistentně stanovit a provádět vhodné a udržitelné strategie poskytování úlev u konkrétních portfolií dlužníků na základě schválených kritérií.

6.2.5 Srovnání s ostatními možnostmi řešení nevýkonných expozic

143. Úvěrové instituce by měly používat přístup založený na čisté současné hodnotě s cílem určit nejvhodnější a udržitelnou možnost řešení expozic pro různé typy okolností, v nichž se dlužníci mohou nacházet, s ohledem na spravedlivé zacházení se spotřebitelem, a měly by porovnávat čistou současnou hodnotu zamýšleného opatření týkajícího se úlevy s čistou současnou hodnotou převzatého majetku a jinými dostupnými možnostmi likvidace. Parametry použité při výpočtu, jako je předpokládaný časový horizont likvidace, diskontní sazba, náklady na kapitál a náklady na likvidaci, by měly být vycházet ze zaznamenaných empirických údajů.

6.2.6 Cíle a monitorování poskytnutých úlev

144. Smlouvy a dokumentace týkající se úlevy by měly obsahovat přesně stanovený cílový harmonogram pro dlužníka s podrobným popisem všech nezbytných cílů, které má dlužník splnit, aby mohl v průběhu smluvního období expozici splatit. Tyto milníky/cíle by měly být věrohodné, měly by být přiměřeně konzervativní a zohledňovat případné zhoršení finanční situace dlužníka. Výkonnost dlužníka s úlevou, včetně plnění všech dohodnutých cílů z jeho strany, by měl útvar pro vymáhání nevýkonných expozic odpovědný za poskytnutí úlevy pečlivě sledovat nejméně po celou zkušební dobu.

7. Zaúčtování nevýkonných expozic

---

145. Úvěrové instituce by v rámci řízení rizik měly používat definici nevýkonných expozic podle přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014.

146. V tomto oddíle jsou stanoveny klíčové prvky správy a řízení zaúčtování nevýkonných expozic.

7.1 Kritérium týkající se platby po splatnosti

147. Úvěrové instituce by měly účtovat expozice jako expozice po splatnosti v souladu s oddílem 4 Obecných pokynů orgánu EBA k používání definice selhání²⁸ a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/171 o limitu podstatnosti úvěrového závazku po splatnosti²⁹.

7.2 Situace naznačující pravděpodobnost nesplácení

148. Účtovat expozice jako expozice, jejichž splacení je nepravděpodobné, a zjišťovat situace naznačující pravděpodobnost nesplácení by úvěrové instituce měly v souladu s oddílem 5 Obecných pokynů orgánu EBA k používání definice selhání.

149. Úvěrové instituce by měly sledovat schopnost dlužníků splácet. V případě korporátních dlužníků by ji měly posuzovat alespoň jednou ročně a ke klíčovým datům vykazování, k nimž jsou k dispozici finanční údaje. Úvěrové instituce by měly od korporátních dlužníků včas shromažďovat nejnovější finanční informace. Neposkytování nebo nepřiměřeně pozdní poskytování informací může být vnímáno jako negativní známka s ohledem na úvěruschopnost dlužníka. V případě nekorporátních dlužníků by úvěrové instituce měly sledovat historii výkonnosti v oblasti plateb a všechny známky finančních potíží, které by mohly mít dopad na schopnost splácet. V případě dlužníků na kontrolním seznamu nebo dlužníků s nízkým ratingem by měly být zavedeny častější procesy přezkumu v závislosti na podstatnosti, portfoliu a finanční situaci dlužníka. Pravidelné posouzení schopnosti dlužníka splácet by se mělo provádět rovněž u úvěrů s jednorázovou splátkou, protože tyto úvěry představují vyšší míru rizika než úvěry, který se umozňují pravidelně, a rovněž proto, že průběžné splácení úroků dlužníkem není dostatečným důvodem k předpokladu, že nakonec bude úvěr splacen jednorázovou splátkou.

7.3 Úlevy a výkonnost

7.3.1 Úlevy

150. Pro účely provádění opatření týkajících se úlevy by úvěrové instituce měly být schopny rozpoznat v rané fázi známky možných budoucích finančních obtíží. Za tímto účelem by se posouzení finanční situace dlužníka nemělo omezovat jen na expozice se zřejmými příznaky finančních potíží. Posouzení finančních obtíží by mělo být rovněž provedeno u expozic, u nichž dlužník nemá zjevné finanční potíže, ale u nichž se podmínky na trhu podstatně změnilы takovým způsobem, který by mohl mít dopad na schopnost dlužníka splácet (např. úvěry s jednorázovou splátkou, jejichž splacení bude záviset na prodeji nemovitosti, nebo úvěry v cizí měně).

151. Posouzení případných finančních obtíží na straně dlužníka by mělo vycházet pouze ze situace dlužníka, a to bez ohledu na kolaterál nebo záruky poskytnuté třetími stranami. Při posuzování

---

²⁸ Obecné pokyny k používání definice selhání podle článku 178 nařízení (EU) č. 575/2013 (EBA/GL/2016/07).

²⁹ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/171 ze dne 19. října 2017, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy pro limit podstatnosti úvěrového závazku po splatnosti (Úř. věst. L 32, 6.2.2018, s. 1).

finančních obtíží dlužníka by úvěrové instituce měly v souladu s přílohou V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014 zvážit alespoň tyto vyvratitelné okolnosti:

- a) dlužník/úvěr více než 30 dnů po splatnosti během tří měsíců před jeho změnou nebo refinancováním;
- b) nárůst pravděpodobnosti selhání podle interní ratingové třídy úvěrové instituce během tří měsíců předcházejících jeho změně nebo refinancování;
- c) přítomnost na kontrolním seznamu během tří měsíců před jeho změnou nebo refinancováním.

152. Expozice by neměly být označeny za expozice s úlevou, jsou-li úlevy poskytnuty dlužníkům, kteří nejsou ve finančních obtížích. Úvěrové instituce by měly na základě podrobného finančního posouzení rozlišovat mezi sjednáním nových podmínek nebo refinancováním poskytnutým dlužníkům, kteří nemají finanční obtíže, a opatřeními, jako jsou úlevy poskytnuté dlužníkům ve finančních obtížích, v souladu s přílohou V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014.

153. Poskytnutí nových podmínek, jako je nová úroková sazba, která je příznivější, než by mohli dostat dlužníci s podobným rizikovým profilem, by mohlo být považováno za známku takové úlevy, pokud úvěrová instituce určí, že důvodem nové sazby jsou finanční obtíže dlužníka. Poskytování výhodnějších nových podmínek, než jsou podmínky obvyklé na trhu, by nemělo být považováno za nezbytnou podmínku pro konstatování, že byla poskytnuta úleva, a že se tudíž jedná o expozici s úlevou. Podle přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014 platí, že pokud je dlužník ve finančních obtížích, změna podmínek v souladu s tím, co by mohli jiní dlužníci s podobným rizikovým profilem získat od úvěrové instituce, by měla být považována za úlevu, a to včetně případů, kdy jsou dlužníci zahrnuti do veřejných programů úlev, které úvěrové instituce nabízejí.

154. Dlužníci mohou požadovat změny smluvních podmínek svých úvěrů, aniž by museli čelit obtížím nebo očekávali obtíže při plnění svých finančních závazků. Úvěrové instituce by měly provést posouzení finanční situace dlužníka, pokud by tyto změny smluvních podmínek měly dopad na historii výkonnosti v oblasti plateb.

7.3.2 Klasifikace expozic s úlevou jako nevýkonných expozic

155. Při poskytování opatření týkajících se úlevy u výkonných expozic by úvěrové instituce měly posoudit, zda tato opatření vedou k potřebě reklasifikovat expozici jako nevýkonnou. Poskytnutí úlev u nevýkonných expozic neruší jejich stav selhání: expozice by měly být nadále považovány za nevýkonné, a to po dobu nejméně jednoleté lhůty k nápravě po poskytnutí úlevy, jak je uvedeno v příloze V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014 a v oddíle 7.3.3.

156. Při posuzování, zda by expozice s úlevou měly být klasifikovány jako nevýkonné, by úvěrové instituce měly posoudit, zda:

- a) nevycházejí z nevhodných splátkových kalendářů (původního splátkového kalendáře, případně dalších splátkových kalendářů), což zahrnuje mimo jiné opakované neplnění splátkového kalendáře, změny splátkového kalendáře, aby nedošlo k porušení smlouvy, nebo splátkový kalendář vycházející z očekávání, která nejsou podložena makroekonomickými prognózami ani důvěryhodnými předpoklady o schopnosti nebo vůli dlužníka úvěr splácet;
- b) nezahrnují smluvní podmínky, které odkládají dobu pro pravidelné splátky u transakce takovým způsobem, že není možné posoudit její správnou klasifikaci, například pokud je pro splacení jistiny poskytnuta doba odkladu delší než dva roky;
- c) nezahrnují odúčtované částky, které převyšují kumulované ztráty z úvěrového rizika u nevýkonných expozic s podobným rizikovým profilem.

7.3.3 Náprava / vyřazení z nevýkonných expozic

157. Úvěrové instituce by měly reklasifikovat nevýkonné expozice, včetně expozic s úlevou, v souladu s přílohou V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014. Úvěrové instituce by měly provést finanční analýzu dlužníka, aby zjistily, zda není důvod k obavám, pokud jde o schopnost dlužníka splácet úvěrové závazky.
158. V zásadách úvěrových institucí pro reklasifikaci nevýkonných expozic s úlevou by měly být stanoveny postupy vylučující obavy ohledně schopnosti dlužníka dodržovat podmínky stanovené po uplatnění opatření týkajících se úlevy stanovené v příloze V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014. V těchto zásadách by měla být stanovena kritéria, pokud jde o platby prováděné během období nápravy v délce nejméně jednoho roku, a definována schopnost dlužníka dodržovat podmínky stanovené po uplatnění opatření týkajících se úlevy (pokud je pravděpodobné plné splacení dluhu), aniž by bylo nutné realizovat kolaterál, a to alespoň tak, že bude prokázáno uhrazení nikoli nepodstatné částky jistiny. Tyto zásady by měly vyžadovat platby jistiny i úroků.
159. Pokud má dlužník i jiné expozice vůči úvěrové instituci, které nejsou předmětem opatření týkajícího se úlevy, měla by úvěrová instituce dále zvážit dopad a výkonnost těchto expozic ve svém posouzení schopnosti dlužníka dodržet podmínky stanovené po uplatnění opatření týkajících se úlevy. Zohlednění nedoplatek z prodlení by nemělo změnit úroveň uplatnění statusu nevýkonné expozice v souladu s přílohou V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014 a jako expozice s úlevou by se měly označovat pouze expozice, u nichž byla uplatněna opatření týkající se úlevy.
160. Existence smluvních podmínek, které prodlužují dobu splácení, jako např. odklady splácení jistiny, by měla potvrdit klasifikaci těchto expozic s úlevou jako nevýkonných expozic, dokud nebudou splněny požadavky podle přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014. Skutečnost, že již uplynula roční lhůta na nápravu, by neměla automaticky vést k přeřazení do výkonných expozic, ledaže v těchto 12 měsících byly prováděny pravidelné platby a v rámci posouzení pravděpodobnosti nesplácení se dospělo k závěru, že nejde o situaci naznačující pravděpodobnost nesplácení.

7.3.4 Identifikace expozic jako výkonných expozic s úlevou

161. Když jsou expozice s úlevou klasifikovány jako výkonné, buď proto, že splňují podmínky pro přeřazení z kategorie nevýkonných expozic, nebo proto, že poskytnutí úlev nevedlo ke klasifikaci expozice jako nevýkonné, měly by být i nadále označeny jako expozice s úlevou, dokud nebudou splněny všechny podmínky pro ukončení jejich klasifikace jako expozic s úlevou podle odstavce 256 přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014.
162. V zásadách úvěrových institucí pro identifikaci expozic s úlevou by měly být upřesněny postupy vylučující obavy ohledně finančních obtíží dlužníka. V zásadách úvěrových institucí by mělo být požadováno, aby dlužník prostřednictvím pravidelných plateb uhradil částku rovnající se všem částkám (jistiny a úroků), které byly dříve po splatnosti nebo které byly v době úlev odúčtovány, nebo aby jiným způsobem prokázal, že je schopen dodržet podmínky stanovené po uplatnění opatření týkajících se úlevy podle alternativních objektivních kritérií, jež zahrnují splacení jistiny.
163. V souladu s odstavcem 260 přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014 budou nová opatření týkající se úlevy poskytnutá výkonným expozicím s úlevou, které byly vyřazeny z kategorie nevýkonných expozic, spojena s přeřazením těchto transakcí zpět do kategorie nevýkonných expozic. Totéž by mělo platit, pokud budou tyto expozice po splatnosti více než 30 dnů.

7.4 Jednotné uplatňování definice nevýkonných expozic

164. Úvěrové instituce by měly v souladu s oddílem 8 Obecných pokynů orgánu EBA k definici selhání přijmout vhodné mechanismy a postupy pro harmonizované provádění této definice ve všech dceřiných společnostech a pobočkách. Tím se zajistí, aby byla identifikace nevýkonných expozic jednotná na úrovni jednotlivých subjektů i celé bankovní skupiny.
165. Zásady úvěrových institucí by měly zajistit jednotné zacházení s jednotlivými klienty a ekonomicky spjatými skupinami klientů, jak jsou definovány v nařízení (EU) č. 575/2013, v Obecných pokynech orgánu EBA týkajících se ekonomicky spjatých klientů³⁰ a v Obecných pokynech orgánu EBA k používání definice selhání. Zásady úvěrových institucí by měly rovněž zajistit jednotné posouzení základních právních vztahů mezi právními subjekty v rámci ekonomicky spjaté skupiny klientů. Pokud je to proveditelné, měly by úvěrové instituce s ohledem na možné šíření obtíží přistupovat k posuzování stavu expozice dlužníka jako nevýkonné z pohledu celé skupiny, ledaže by expozice byla ovlivněna izolovanými spory, které nesouvisejí s platební schopností protistrany.
166. V souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k definici selhání by úvěrové instituce měly vést rejstřík všech klasifikačních kritérií.

---

³⁰ Obecné pokyny týkající se ekonomicky spjatých klientů podle čl. 4 odst. 1 bodu 39 nařízení (EU) č. 575/2013 (EBA/GL/2017/15).

8. Snížení hodnoty a odpisy nevýkonných expozic

---

167. Úvěrové instituce by měly v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k postupům řízení úvěrového rizika a účtování očekávaných úvěrových ztrát odhadnout opravné položky pro nevýkonné expozice a expozice s úlevou.

168. V tomto oddíle jsou stanoveny klíčové prvky správy a řízení v souvislosti s měřením snížení hodnoty a odpisy nevýkonných expozic.

8.1 Odpisy nevýkonných expozic

169. V souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k postupům řízení úvěrového rizika a účtování očekávaných úvěrových ztrát³¹ by se měla nevymahatelnost v příslušném období zaúčtovat prostřednictvím opravných položek nebo odpisů. Pokud úvěrová instituce důvodně očekává, že u expozice nevymůže peněžní prostředky podle smlouvy, mělo by to vést k částečnému nebo úplnému odpisu této expozice (IFRS 9.B3.2.16.r).

170. Odpis může být proveden i před dokončením všech právních kroků proti dlužníkovi za účelem vymáhání dluhu. Odpis nelze vykládat tak, že by úvěrová instituce upustila od zákonného práva dluh vymáhat. Rozhodnutí úvěrové instituce, že se vzdá zákonného nároku na dluh, je odpuštěním dluhu.

171. Odpisy představují případ odúčtování (IFRS 9.5.4.4). Je-li nakonec inkasována hotovost nebo jiná aktiva, měla by být tato inkasa přímo vykázána ve výkazu zisku nebo ztráty jako výnos.

172. Úvěrové instituce by měly vést podrobné záznamy o všech provedených odpisech nevýkonných expozic, a to podle portfolií.

8.2 Snížení hodnoty a odpisy nevýkonných expozic

173. Úvěrové instituce by měly do svých vnitřních zásad zahrnout pokyny týkající se včasného snížení hodnoty a odpisů zohledňující takové vnější okolnosti a faktory, jako jsou probíhající soudní řízení. Zejména u expozic nebo částí expozic, které nejsou kryty kolaterálem, by úvěrové instituce měly zvážit vhodná maximální období pro plné snížené hodnoty, krytí a odpis. U částí expozic krytých kolaterálem by stanovení minimální úrovně snížení hodnoty mělo zohlednit druh kolaterálu. Při kalibraci výše uvedených období pro snížení hodnoty a odpis by měly být použity empirické důkazy. Při posuzování vymahatelnosti nevýkonných expozic a při určování

---

³¹ Obecné pokyny k postupům řízení úvěrového rizika úvěrových institucí a účtování očekávaných úvěrových ztrát (EBA/GL/2017/06).

interních přístupů k jejich odpisu by měly úvěrové instituce věnovat zvláštní pozornost níže uvedeným skupinám, neboť tyto skupiny mohou mít vyšší míru trvalé nevymahatelnosti.

- a) Expozice s dlouhodobými nedoplatky z prodlení: pro různá portfolia mohou být vhodné různé prahové hodnoty. Úvěrové instituce by měly posoudit vymahatelnost nevýkonných expozic, pokud je dlužník v prodlení po delší dobu. Pokud je na základě tohoto posouzení vyvozen závěr, že nelze rozumně očekávat, že bude expozice či její část vymožena, měl by být proveden úplný nebo částečný odpis.
- b) Expozice v úpadkovém řízení: pokud je zajištění expozice nízké, značnou část výnosů z konkurzního řízení často absorbují právní výdaje, a lze proto očekávat, že zpětně získané částky budou velmi nízké.
- c) Částečný odpis může být odůvodněn v případě, že dlužník prokazatelně není schopen splatit dlužnou částku expozice v plné výši, což znamená, že lze důvodně očekávat, že část expozice bude vymožena.

8.3 Postupy snížení hodnoty a odpisů

174. Úvěrové instituce by měly přijmout, zdokumentovat a dodržovat řádné zásady, postupy a kontroly pro posuzování a měření opravných položek a odpisů u nevýkonných expozic v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k postupům řízení úvěrového rizika a účtování očekávaných úvěrových ztrát. Úvěrové instituce by měly zpětně testovat své odhady opravných položek podle skutečných ztrát.

175. Tyto metodiky by měly rovněž zahrnovat zásady a postupy týkající se odpisů a zpětně získaných částek, jak jsou definovány v Obecných pokynech orgánu EBA k postupům řízení úvěrového rizika a účtování očekávaných úvěrových ztrát. Součástí zásad týkajících se odpisů by měly být ukazatele používané k posouzení očekávaného objemu zpětně získaných částek a podrobné informace o expozicích, které byly odepsány, avšak jsou stále předmětem vymáhání.

176. Úvěrové instituce by měly mít v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k postupům řízení úvěrového rizika a účtování očekávaných úvěrových ztrát zavedeny společné postupy, systémy, nástroje a údaje.

177. Funkce interního auditu úvěrové instituce by měla kontrolovat metodiky používané v souladu s Obecnými pokyny orgánu EBA k vnitřnímu systému správy a řízení³².

---

³² Obecné pokyny k vnitřnímu systému správy a řízení podle směrnice 2013/36/EU (EBA/GL/2017/11).

9. Oceňování kolaterálu ve formě nemovitého a movitého majetku

---

178. V tomto oddíle jsou stanoveny klíčové prvky pro oceňování kolaterálu ve formě nemovitého a movitého majetku zastaveného za nevýkonné expozice.

9.1 Správa a řízení, postupy a kontroly

9.1.1 Obecné zásady a postupy

179. Úvěrová instituce by měla mít zavedeny písemné zásady a postupy upravující oceňování kolaterálu ve formě nemovitého a movitého majetku. Tyto zásady a postupy by měly být plně v souladu s rámcem úvěrové instituce pro ochotu podstupovat riziko.

180. Zásady a postupy by měly zahrnovat ocenění veškerého kolaterálu ve formě nemovitého a movitého majetku bez ohledu na jeho způsobilost pro obezřetnostní účely v souladu s požadavky článků 208 a 210 nařízení (EU) č. 575/2013.

181. Zásady a postupy by měly být schváleny vedoucím orgánem a měly by být alespoň jednou ročně přezkoumávány.

9.1.2 Sledování a kontroly

182. Úvěrové instituce by měly sledovat a pravidelně přezkoumávat ocenění provedená interními nebo externími odhadci, jak je stanoveno v tomto oddíle.

183. Úvěrové instituce by měly vypracovat a provádět spolehlivé vnitřní zásady zajišťování kvality a postupy pro oceňování prováděné interně i externě, a to s ohledem na tyto skutečnosti:

- a) proces zajišťování kvality by měl být vykonáván prostřednictvím funkce, která je nezávislá na funkci, jež provádí počáteční ocenění, zpracování úvěrů, sledování úvěrů a upisování úvěrů;
- b) v rámci procesu zajišťování kvality by měla být pravidelně kontrolována nezávislost výběrového řízení na externího odhadce;
- c) vhodný, obdobný vzorek interních a externích ocenění by měl být pravidelně srovnáván s pozorováními na trhu;
- d) pravidelně by se mělo provádět zpětné testování interních i externích ocenění;
- e) postup zajišťování kvality by měl být založen na vhodné velikosti vzorku.

184. Kromě toho by funkce interního auditu měla pravidelně přezkoumávat důslednost a kvalitu zásad a postupů oceňování, nezávislost procesu výběru odhadců a správnost ocenění provedených externími i interními odhadci.

9.1.3 Individuální ocenění nemovitého majetku a použití indexace

185. Úvěrové instituce by měly často, minimálně tak, jak je uvedeno v čl. 208 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013, sledovat hodnotu kolaterálu ve formě nemovitého majetku.

186. Ke sledování hodnoty kolaterálu a identifikaci kolaterálů, které vyžadují přecenění, lze použít indexaci nebo podobné metody. Ty by měly být v souladu se zásadami instituce, přičemž by měl být splněn předpoklad, že kolaterál, který má být posuzován, umožňuje přesné posouzení těmito metodami.

187. Indexy používané k indexaci mohou být interní nebo externí, pokud:

- a) jsou pravidelně přezkoumávány, přičemž výsledky tohoto přezkumu jsou zdokumentovány a jsou běžně dostupné, a v dokumentu stanovujícím tyto zásady, který byl schválen vedoucím orgánem, je jasně definován cyklus přezkumu a požadavky na správu a řízení;
- b) jsou dostatečně podrobné, přičemž metodika je pro daný druh kolaterálu přiměřená a vhodná;
- c) vycházejí z dostatečných časových řad pozorovaných empirických důkazů ze skutečných transakcí s nemovitostmi.

188. Ocenění a přecenění kolaterálu ve formě nemovitostí by se mělo provádět individuálně a mělo by vycházet z konkrétní nemovitosti. Ocenění a přecenění kolaterálu ve formě nemovitostí by se nemělo provádět za použití statistického modelu jako jediného způsobu provedení přezkumu ocenění nemovitostí.

189. Příslušné orgány by měly stanovit společnou prahovou hodnotu pro individuální ocenění a přecenění kolaterálů použitých u nevýkonných expozic, jež provádí nezávislý odhadce. Tato prahová hodnota by se měla vztahovat na všechny úvěrové instituce v jurisdikci daného orgánu a měla by být zveřejněna.

9.1.4 Odhadci

190. Všechna ocenění nemovitého majetku, včetně aktualizovaných ocenění, by měla být provedena nezávislým a kvalifikovaným odhadcem, ať už interním, nebo externím, který má potřebnou kvalifikaci, schopnosti a zkušenosti k provedení ocenění, jak je uvedeno v čl. 208 odst. 3 písm. b) a v článku 229 nařízení (EU) č. 575/2013.

191. Pro účely externích ocenění by úvěrové instituce měly zřídit poradní skupinu nezávislých a kvalifikovaných odhadců na základě níže uvedených kritérií. Výkonnost odhadců by se měla

posuzovat průběžně a mělo by být rozhodnuto, zda mají jednotliví odhadci v poradní skupině zůstat.

192. Úvěrové instituce by měly zajistit, aby externí odhadci v poradní skupině měli odpovídající a platné pojištění odpovědnosti za škody při výkonu povolání.

193. Úvěrová instituce by měla zajistit, aby každý kvalifikovaný odhadce v poradní skupině:

- a) byl odborně způsobilý a měl alespoň minimální úroveň vzdělání, která splňuje všechny vnitrostátní požadavky na provádění ocenění;
- b) měl příslušné technické dovednosti a zkušenosti pro výkon tohoto úkolu;
- c) byl obeznámen se všemi zákony, předpisy a standardy pro oceňování majetku, které se vztahují na odhadce a na tento úkol, a mohl prokázat, že je schopen je dodržovat;
- d) měl nezbytné znalosti o předmětu ocenění, příslušném trhu s nemovitostmi a o účelu ocenění.

194. Poradní skupina odhadců by měla mít odborné znalosti v různých oblastech odvětví nemovitostí, které se vztahují k úvěrové činnosti dané úvěrové instituce a umístění úvěrů.

195. Aby bylo možné dostatečně omezit případný střet zájmů, měly by úvěrové instituce zajistit, aby všichni interní i externí odhadci, kteří budou provádět skutečné ocenění dané nemovitosti, i jejich příbuzní v prvním stupni splňovali tyto požadavky:

- a) Nejsou zapojeni do procesu zpracování úvěrů, rozhodování o úvěru nebo upisování úvěrů.
- b) Neřídí se úvěruschopností dlužníka ani jí nejsou ovlivněni.
- c) Pokud jde o výsledek ocenění, nejsou ve skutečném ani potenciálním, současném ani budoucím střetu zájmů.
- d) Nemají na nemovitosti žádný zájem.
- e) Nejsou spjati s kupujícím ani s prodávajícím.
- f) Předloží nestrannou, jednoznačnou, transparentní a objektivní zprávu o ocenění.
- g) Poplatek, který obdrží, nesouvisí s výsledkem ocenění.

196. Úvěrové instituce by měly zajistit odpovídající rotaci odhadců, tj. po dvou po sobě následujících jednotlivých oceněních nemovitého majetku provedených stejným odhadcem by měl být odhadce vystřídán a měl by být jmenován jiný interní nebo externí odhadce.

9.2 Četnost oceňování

197. Pro účely obezřetnostního dohledu by úvěrové instituce měly aktualizovat ocenění všech zajištěných expozic v souladu s požadavky čl. 208 odst. 3 a čl. 210 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013.
198. Skupina kolaterálů, které jsou pravidelně předmětem individuálních ocenění a přecenění, by měla být aktualizována v době, kdy je expozice klasifikována jako nevýkonná, a alespoň jednou ročně v době, kdy je nadále takto klasifikována. Úvěrové instituce by se měly ujistit, že u kolaterálu, který je předmětem indexace či jiných podobných metod, se indexace alespoň jednou ročně aktualizuje.
199. U nemovitostí s aktualizovaným individuálním oceněním, k němuž došlo během posledních 12 měsíců (v souladu se všemi platnými zásadami a požadavky uvedenými v tomto oddíle), může být hodnota majetku indexována až do období přezkumu snížení hodnoty.
200. Pokud se na trhu vyskytují významné negativní změny a/nebo pokud existují náznaky významného snížení hodnoty jednotlivého kolaterálu, měly by úvěrové instituce sledování provádět častěji.
201. Úvěrové instituce by si proto měly stanovit kritéria ve svých zásadách oceňování kolaterálu a postupech určování toho, zda došlo k významnému poklesu hodnoty kolaterálu. Pokud je to možné, budou tato kritéria zahrnovat kvantitativní prahové hodnoty pro jednotlivé typy kolaterálů, a to na základě zaznamenaných empirických údajů a všech relevantních kvalitativních zkušeností úvěrové instituce, s přihlédnutím k relevantním faktorům, jako jsou trendy tržních cen nebo stanovisko nezávislých odhadců.
202. Úvěrové instituce by měly mít zavedeny vhodné postupy a systémy pro označování zastaralých ocenění a pro iniciování vypracování zprávy o ocenění.

9.3 Metodika oceňování

9.3.1 Obecné úvahy

203. Úvěrové instituce by měly u každého druhu kolaterálu definovat přístupy k jeho ocenění, přičemž tyto přístupy by měly být přiměřené a vhodné pro daný druh kolaterálu.
204. Všechny kolaterály ve formě nemovitého majetku by měly být oceněny podle tržní hodnoty nebo zástavní hodnoty nemovitosti, jak je uvedeno v článku 229 nařízení (EU) č. 575/2013. Movitý majetek by měl být oceněn podle tržní hodnoty.
205. V případě movitého majetku by úvěrové instituce měly v souladu s požadavky čl. 199 odst. 6 nařízení (EU) č. 575/2013 pravidelně posuzovat likviditu majetku. Pokud existuje výrazná volatilita tržních cen, měla by instituce prokázat, že ocenění kolaterálu je dostatečně konzervativní.

206. V případě movitého majetku by úvěrové instituce měly v souladu s požadavky článku 210 nařízení (EU) č. 575/2013 provést v přiměřené lhůtě dostatečný právní přezkum potvrzující vymahatelnost kolaterálu, včetně posouzení zákonného práva kolaterál v případě selhání vymáhat a realizovat.

207. Nemělo by se používat celkové ocenění založené pouze na diskontovaných reprodukčních nákladech. U majetku generujícího výnos lze použít metodu srovnatelných trhů nebo metodu diskontovaných peněžních toků.

208. Majetkový kolaterál by měl být oceňován v souladu s platnými mezinárodními, evropskými a vnitrostátními standardy³³.

9.3.2 Očekávaný budoucí peněžní tok

209. Úvěrové instituce by měly odhadnout diskontovaný peněžní tok obezřetně a v souladu s platnými účetními standardy.

210. Výpočet diskontovaného peněžního toku by měl zohledňovat případy, kdy:

- a) provozní peněžní tok dlužníka pokračuje a lze jej použít ke splácení finančního dluhu, přičemž kolaterál lze realizovat v rozsahu, v němž neovlivňuje provozní peněžní tok; a
- b) provozní peněžní tok dlužníka zaniká a je realizován kolaterál.

211. Pokud odhad vychází z předpokladu, že provozní peněžní tok dlužníka bude pokračovat, včetně peněžního toku získaného z kolaterálu, jsou nutné aktualizované a spolehlivé informace o peněžních tocích.

212. Pokud odhad vychází z předpokladu, že provozní peněžní tok dlužníka zanikne, je třeba budoucí výnos z prodeje kolaterálu upravit tak, aby zohledňoval příslušné náklady na likvidaci a slevu z tržní ceny.

213. Kromě výše uvedených nákladů na likvidaci by se v aktualizovaném ocenění měla uplatnit případná sleva z tržní ceny, jak je uvedeno níže.

214. Cena nemovitostí v době likvidace by měla zohledňovat současné i očekávané tržní podmínky.

215. Podle praxe v oblasti vymáhání dluhů a zkušeností získaných při soudních řízeních na vnitrostátní úrovni a podle empirických důkazů by měly být rovněž zahrnuty časové faktory v souvislosti s prodejem zastavených nemovitostí a podle potřeby zpětně testovány. Tyto faktory by měly zahrnovat veškeré provozní náklady nebo kapitálové výdaje, které vzniknou před dobou prodeje.

---

³³ Patří mezi ně evropské standardy oceňování EVS-2016 (modrá kniha) a standardy Královského institutu diplomovaných znalců (*Royal Institute of Chartered Surveyors*, RICS).

216. Realizace kolaterálu může zahrnovat strategie dobrovolné i nedobrovolné (nucené) likvidace.
217. Sleva u nákladů na likvidaci by měla odrážet způsob realizace kolaterálu, tj. zda je dobrovolná, nebo ne.
218. Sleva z tržní ceny by měla odrážet likviditu trhu a strategii likvidace. Neměla by odrážet podmínky prodeje pod cenou s výjimkou případů, kdy očekávaná likvidační strategie skutečně prodej pod cenou zahrnuje.
219. Pro účely IFRS 9 by úvěrové instituce měly při výpočtu regulatorního kapitálu a pro účely řízení rizik uplatňovat odpovídající slevy z tržní ceny. Sleva z tržní ceny může být téměř nulová pouze u takového kolaterálu, který je vysoce likvidní a bez obtíží a který není ovlivněn významnými korelačními riziky.
220. Všechny úvěrové instituce by měly vypracovat své vlastní odhady nákladů na likvidaci a slevy z tržní ceny podle zjištěných empirických důkazů. Pokud nejsou k dispozici dostatečné empirické důkazy, měla by sleva vycházet alespoň z likvidity, uplynulého času a kvality/stáří hodnocení. Pokud úvěrová instituce čelí situaci, kdy je trh nemovitostí „zamrzlý“ a prodává se jen malý počet nemovitostí, případně kdy je třeba historii prodejů považovat za nedostatečnou, měla by se použít konzervativnější sleva z tržní ceny.

9.4 Další úvahy k odhadu peněžních toků z likvidace majetkového kolaterálu

221. Při odhadu peněžních toků z likvidace majetkového kolaterálu by úvěrové instituce měly použít vhodné a věrohodné předpoklady. Kromě toho by úvěrové instituce měly věnovat pozornost požadavkům na ocenění peněžních toků podle IFRS 13 týkajícího se oceňování reálnou hodnotou. Finanční instituce by měly splnit zejména tyto požadavky:
- Musí stanovit předpokládanou dobu prodeje a zohlednit přitom současné i očekávané podmínky na trhu, jakož i související vnitrostátní právní rámec upravující prodej zastaveného majetku.
  - Musí zajistit, aby cena majetku použitá ke stanovení tržní hodnoty majetkového kolaterálu v okamžiku likvidace nevycházela z makroekonomických prognóz/předpokladů, které jsou optimističtější než prognózy vypracované příslušnými orgány a organizacemi, jako je Mezinárodní měnový fond (MMF) a Evropský systém centrálních bank (ESCB) / Evropská rada pro systémová rizika (ESRB), a tedy nepředpokládala zlepšení stávajících tržních podmínek.
  - Musí zajistit, aby se nepočítalo s předpokladem, že se výnos z majetkového kolaterálu zvýší ze současné úrovně, pokud pro takové zvýšení neexistuje smluvní ujednání. Kromě toho by měl být současný výnos z majetku při výpočtu peněžních toků upraven tak, aby odrážel očekávané ekonomické podmínky. Úvěrové instituce by měly zvážit, zda je vhodné předpokládat stabilní

výnos v podmínkách recese, kdy se zvyšuje počet volných nemovitostí a/nebo se snižuje poptávka po dopravě, což výnosy snižuje.

- d) Strategie držení je u majetkového kolaterálu nepřijatelná. Strategie držení je definována jako držení aktiva ve výši nad tržní hodnotou s předpokladem, že aktivum bude po oživení trhu prodáno.

222. Je-li při posuzování vymahatelné částky expozice použita hodnota kolaterálu, měly by být zdokumentovány alespoň tyto skutečnosti:

- a) jak byla hodnota stanovena, včetně použití odhadů, předpokladů a výpočtů ocenění;
- b) zdůvodnění případných úprav oceněných hodnot;
- c) určení případných prodejních nákladů;
- d) předpokládaný časový plán vymáhání;
- e) odbornost a nezávislost odhadce.

223. Pokud je k ocenění vymahatelné částky expozice použita zjistitelná tržní cena, měla by být rovněž zdokumentována částka, zdroj a datum této zjistitelné tržní ceny.

224. Úvěrové instituce by měly být schopny doložit předpoklady použité při oceňování vymahatelné částky, a to tak, že příslušnému orgánu na požádání poskytnou podrobné informace o tržní hodnotě majetku, slevě z tržní ceny, uplatňovaných právních a prodejních výdajích a o lhůtě použité pro stanovení doby do likvidace. Úvěrové instituce by měly být schopny plně zdůvodnit své předpoklady, a to jak kvalitativně, tak kvantitativně, a vysvětlit rozhodující faktory pro svá očekávání, a to s přihlédnutím k minulým i současným zkušenostem.

9.5 Zpětné testování

225. Úvěrové instituce by měly prostřednictvím spolehlivého zpětného testování prokázat, že předpoklady použité při ocenění vymahatelné částky byly přiměřené a vycházely ze zjištěných zkušeností. V této souvislosti by úvěrové instituce měly provádět pravidelné zpětné testování historie oceňování (poslední ocenění před zařazením expozice do kategorie nevýkonných expozic) v porovnání s historií prodeje (čistá prodejní cena kolaterálu). V závislosti na velikosti a obchodním modelu úvěrové instituce by se při zpětném testování mělo rozlišovat podle druhu kolaterálu, modelu/metody oceňování, druhu prodeje (dobrovolný/nucený) a regionu. Výsledky zpětného testování by se měly používat ke stanovení snížené hodnoty kolaterálu u expozic, které zůstávají v rozvaze.

226. Případně mohou úvěrové instituce, které používají pokročilý přístup založený na interním ratingu (A-IRB), použít k určení snížené hodnoty zajištěnou ztrátovost ze selhání (LGD).

9.6 IT požadavky na databáze v souvislosti s kolaterálem

227. Úvěrové instituce by měly mít databáze transakcí umožňující řádné posouzení, sledování a kontrolu úvěrového rizika, aby mohly reagovat na požadavky vedoucích a dohledových orgánů a umožnit poskytování informací v pravidelných zprávách a dalších včasných a komplexních dokumentech. Databáze by měly zejména splňovat tyto požadavky:

- a) dostatečná hloubka a šíře v tom smyslu, že zahrnují všechny významné rizikové faktory;
- b) přesnost, integrita, spolehlivost a včasnost údajů;
- c) konzistentnost – měly by vycházet ze společných zdrojů informací a jednotných definic pojmů používaných pro řízení úvěrového rizika;
- d) sledovatelnost, aby mohl být identifikován zdroj informací.

228. Tyto databáze by měly zahrnovat všechny relevantní informace o majetku a jiném kolaterálu pro transakce úvěrových institucí a o souvislostech mezi kolaterálem a konkrétními transakcemi.

9.7 Oceňování zabavených aktiv

229. Úvěrové instituce by rozhodně měly zvážit klasifikaci zabavených aktiv jako neoběžných aktiv za účelem prodeje podle IFRS 5. Toto zaúčtování znamená, že aktivum musí být k dispozici k okamžitému prodeji v jeho současném stavu (IFRS 5.7), že vedoucí orgán by měl schválit individuální plán prodat aktivum v krátkém časovém rámci (obvykle do jednoho roku) a že by měla být prováděna aktivní prodejní politika (IFRS 5.8). Preferuje se tedy zpětné vymožení prostředků.

230. Přijatá zabavená aktiva by měla být oceněna na nižší z těchto hodnot:

- a) částka finančních aktiv, ke kterým se vztahuje, přičemž se zabavená aktiva nebo aktiva přijatá na splacení dluhu považují za kolaterál;
- b) reálná hodnota obstaveného aktiva snižená o prodejní náklady.

231. Pokud reálná hodnota nevychází z aktivního trhu, ale z metody ocenění (úroveň 2 nebo úroveň 3), jsou nutné některé úpravy, zejména v důsledku těchto dvou faktorů:

- a) Stav nebo umístění aktiv. Do odhadu reálné hodnoty by měly být začleněny riziko a nejistota týkající se daného aktiva.
- b) Objem nebo úroveň aktivity trhů ve vztahu k těmto aktivům. Do výpočtu by měly být zahrnuty předchozí zkušenosti úvěrové instituce s daným subjektem při realizacích a rozdíly mezi částkami zjištěnými při použití metody ocenění a konečnými částkami získanými při

realizacích. Předpoklady pro měření této úpravy mohou být zdokumentovány a na požádání by měly být k dispozici odpovědnému orgánu dohledu. Mohou být zohledněny prémie za nelikviditu.

232. Když jsou zabavená aktiva úvěrových institucí stále ve výstavbě a je rozhodnuto stavbu před prodejem aktiva dokončit, měly by být prokázány výhody takové strategie a náklady by neměly přesáhnout reálnou hodnotu sníženou o náklady na dokončení a prodej aktiva s ohledem na výše popsanou prémii za nelikviditu.

233. Pokud zabavené aktivum překročilo průměrnou dobu držení podobných aktiv, pro něž jsou stanoveny zásady aktivního prodeje, měly by úvěrové instituce revidovat prémii za nelikviditu použitou ve výše popsaném postupu ocenění a odpovídajícím způsobem ji zvýšit. Za těchto okolností by úvěrová instituce neměla provádět odpisy/reverzace stávající kumulované ztráty ze znehodnocení aktiva, protože jeho další přítomnost v rozvaze poskytuje důkaz, že úvěrová instituce není schopna aktivum prodat s vyšším oceněním.

234. Četnost oceňování zabavených aktiv a příslušné postupy by se měly řídit podle pokynů pro nemovitosti stanovených v oddílech 9.1.2 a 9.2.

10. Hodnocení správy nevýkonných expozic a expozic s úlevou ze strany orgánů dohledu

---

235. Jako součást průběžné spolupráce s úvěrovými institucemi v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení by příslušné orgány měly sledovat uplatňování těchto obecných pokynů úvěrovými institucemi, zejména vypracování a provádění strategií pro nevýkonné expozice a souvisejících správních, řídicích a provozních rámců, jak je popsáno v oddílech 4 a 5. Příslušné orgány by měly mimo jiné posuzovat, zda strategie úvěrové instituce pro nevýkonné expozice:

- a) je začleněna do celkové strategie úvěrové instituce a podléhá vhodné správě a řízení nevýkonných expozic, včetně rámce pro řízení a kontrolu rizik;
- b) vychází z důvěryhodného sebehodnocení interních schopností úvěrové instituce;
- c) náležitě zohledňuje provozní prostředí, vnější podmínky a kapitálovou situaci dané úvěrové instituce;
- d) zahrnuje nejen krátkodobý časový horizont, ale také střednědobý a/nebo dlouhodobý časový horizont;

e) zahrnuje ve vhodných případech časově vymezené, realistické a přitom ambiciózní kvantitativní cíle pro nevýkonné expozice a zabavená aktiva a je podpořena operačním plánem.

236. Pokud příslušný orgán dospěje k závěru, že strategie úvěrové instituce pro nevýkonné expozice jednoznačně postrádá jeden nebo více prvků uvedených v odst. 235 písm. a) až e), mělo by to být považováno za závažný nedostatek strategie pro nevýkonné expozice. V takovém případě by příslušné orgány měly vyžadovat okamžitou revizi strategie pro nevýkonné expozice.

237. Je-li výsledkem posouzení příslušného orgánu, že strategie pro nevýkonné expozice v zásadě splňuje požadavky odst. 236 písm. a) až e), ale byly zjištěny určité nedostatky, měl by příslušný orgán zajistit, aby úvěrové instituce předložily akční plán, jak budou nedostatky řešit a jak bude vytvořen účinný a včasný rámec pro řízení nevýkonných expozic.

238. Příslušné orgány by měly dohledové hodnocení provádět přiměřeným způsobem a s přihlédnutím ke zvláštnostem institucí (např. pokud jde o jejich velikost, charakter a složitost). V rámci přezkumu a vyhodnocení týkajících se strategie pro nevýkonné expozice a s tím související správy, řízení a provozního nastavení by příslušné orgány měly vzít v úvahu také obchodní modely institucí, zejména pokud je výhradním předmětem činnosti instituce nákup a prodej nevýkonných expozic.

239. Pokud jde o hodnocení strategie pro nevýkonné expozice ze strany orgánů dohledu u menší a méně složité úvěrové instituce (např. instituce klasifikované jako 3. nebo 4. kategorie v rámci procesu přezkumu a vyhodnocení³⁴), lze proporcionalitu dosáhnout přizpůsobením posuzování modelu zapojení procesu přezkumu a vyhodnocení, který zajišťuje rizikově orientovaný přístup k dohledu a zohledňuje systémový význam globálních a domácích institucí.

240. Příslušné orgány by měly přezkoumat:

- a) operační plán a organizační opatření úvěrových institucí, je-li splněno kterékoli z těchto kritérií:
- i. příslušné orgány považují rámec pro identifikaci, měření, řízení, monitorování a zmírňování nevýkonných expozic a expozic s úlevou, včetně časného rozpoznání nevýkonných expozic a přijetí vhodných řešení problémových expozic, za nedostatečný vzhledem k rozsahu a složitosti problému nevýkonných expozic v dané úvěrové instituci;
  - ii. rámec nepřiděluje ani nepředpokládá budoucí přidělení potřebných lidských a technických zdrojů, ani nezajišťuje příslušné pokrytí funkcemi vnitřní kontroly;

---

³⁴ Popsáno v oddíle 2.1.1 „Zařazení institucí do kategorií“ Obecných pokynů orgánu EBA ke společným postupům a metodikám procesu přezkumu a vyhodnocení (EBA/GL/2014/13).

- iii. rámec nepopisuje adekvátně zajištění uplatňování monitorovacího procesu u nevýkonných expozic;
  - b) strategii úvěrových institucí pro nevýkonné expozice, pokud kombinace strategických možností pro různá portfolia a segmenty, včetně případných zabavených aktiv, nevede podle názoru příslušného orgánu k nejúčinnější a nejefektivnější strategii pro snížení nevýkonných expozic;
  - c) kapitálový plán, pokud náležitě nezohledňuje plánované snížení nevýkonných expozic z rozvahy podle strategie pro nevýkonné expozice a nezahrnuje vhodná opatření, která zajistí, aby byl k dispozici dostatečný kapitál a kapitálové rezervy, jakož i plánované včasné a přiměřené snížení hodnoty aktiv a odpisy;
  - d) systém hodnocení výkonnosti, pokud pobídky pro vedoucí orgán a příslušné vedoucí pracovníky a další zaměstnance neobsahují konkrétní kvantitativní prvky spojené s cíli snížení nevýkonných expozic stanovenými ve strategii úvěrové instituce pro nevýkonné expozice.
241. S ohledem na význam včasné detekce a prevence zhoršování úvěrové kvality by příslušné orgány měly posoudit, zda jsou ve vnitřních postupech úvěrových institucí zavedeny mechanismy včasného varování.
242. Příslušné orgány by měly posoudit, zda úvěrové instituce:
- a) zavedly zásady úlev a související procesy k posouzení proveditelnosti opatření týkajících se úlev a zda sledují efektivnost a účinnost opatření týkajících se úlev;
  - b) vykazují a klasifikují nevýkonné expozice a expozice s úlevou, včetně kritérií pro zařazení a vyřazení, jednotně v rámci celé skupiny, a to na základě definic uvedených v příloze V prováděcího nařízení Komise (EU) č. 680/2014;
  - c) mají zavedeny zásady a metodiky pro zajištění měření snížené hodnoty a odpisů pro účely včasného rozpoznání snížení hodnoty aktiv a odpisů.
243. Příslušné orgány by měly zajistit, aby úvěrové instituce měly k oceňování majetku vhodné písemné zásady a postupy popsané v oddíle 9. Příslušné orgány by měly zejména ověřit, zda se tyto zásady vztahují na všechny druhy nemovitého a movitého majetku, které jsou použity k zajištění úvěrových expozic, na kritéria pro uplatnění individuálního nebo indexovaného ocenění a požadavky týkající se způsobilých odhadců.
244. Pokud úvěrové instituce oznámí významné odchylky od operačního plánu podle oddílu 4.4, měly by příslušné orgány posoudit, zda navrhovaná nápravná opatření postačují k odstranění odchylek od plánu. Příslušný orgán by měl požadovat, aby úvěrová instituce přijala další opatření, pokud má pochybnosti o účinnosti navrhovaných opatření.
245. Výše uvedené požadavky týkající se hodnocení správy nevýkonných expozic a expozic s úlevou ze strany orgánů dohledu doplňují a dále upřesňují posouzení nevýkonných expozic a expozic

s úlevou v rámci řízení úvěrového rizika, jak je stanoveno v Obecných pokynech orgánu EBA ke společným postupům a metodikám procesu přezkumu a vyhodnocení. Závěry tohoto hodnocení ze strany orgánů dohledu se promítnou do posouzení úvěrového rizika podle hlavy 6.2 Obecných pokynů orgánu EBA ke společným postupům a metodikám procesu přezkumu a vyhodnocení a představují podkladové informace pro hodnocení úvěrového rizika.

Příloha 1 – Vzorová kritéria pro seskupování retailových nevýkonných expozic

---

1. Fyzická nebo právnická osoba:
  - a) retailový dlužník;
  - b) samostatný obchodník;
  - c) malý podnik nebo skupina odborníků;
  - d) malé a střední podniky (překryv s korporacemi).
2. Zbytková splatnost / dny po splatnosti (čím vyšší je úroveň nedoplatek z prodlení, tím užší je rozsah možných řešení):
  - a) nedoplatky v počátečním stadiu prodlení (> 1 den po splatnosti a ≤ 90 dnů po splatnosti);
  - b) nedoplatky v pozdním stadiu prodlení (> 90 dnů po splatnosti a < 180 dnů po splatnosti);
  - c) útvar pro vymáhání pohledávek (> 180 dnů po splatnosti, včetně soudních řízení (dlužníci, vůči nimž byly uplatněny nebo probíhají právní kroky)).
3. Opětovně restrukturalizované případy (restrukturalizované úvěry s nedoplatky z prodlení, naznačující přetrvávající problémy se splácením a/nebo selhání nabídnutého restrukturalizačního řešení):
  - a) počet předchozích restrukturalizací.
4. Zůstatek expozice:
  - a) vysoká hodnota;
  - b) nízká hodnota;
  - c) vícenásobné expozice.
5. Míra rizika (na základě posouzení / bodové hodnocení chování / údajů o interním chování / historie transakcí / ratingu úvěrové instituce). Klienti, kteří mají lepší historii splácení, budou reagovat na nabídky restrukturalizace kladně s větší pravděpodobností:
  - a) velmi vysoká;

b) vysoká;

c) střední;

d) nízká.

6. Na základě chování dlužníka:

a) sezonní splátky;

b) spolupracující, nebo nespolupracující.

7. Účel úvěrové facility (podle produktu):

a) úvěr na hlavní soukromé bydlení;

b) úvěr na vedlejší/rekreační bydlení;

c) úvěr na investiční nemovitost / úvěr na nákup nemovitosti za účelem pronájmu;

d) osobní úvěr;

e) kontokorentní účet;

f) pronájem majetku;

g) kreditní karta;

h) úvěr pro samostatné obchodníky, mikropodniky nebo malé a střední podniky:

i. úvěr na založení podniku (prostory; infrastrukturu nebo stroje; renovaci);

ii. pracovní kapitál.

8. Měna úvěru.

9. Úroková sazba úvěru (pokud možno zvážit snížení úrokové sazby u úvěrů zatížených vysokými úrokovými sazbami).

10. Výchled dlužníka (věk dlužníka, jeho zdravotní stav, druh a historie zaměstnání, vyhlídky v zaměstnání, odborné dovednosti, obor).

11. Země bydliště / sídla:

a) rezidenti;

b) nerezidenti.

12. Umístění podkladového kolaterálu:

- a) venkov, nebo město;
- b) lukrativní poloha, městské centrum, předměstí atd.

13. Druh podkladového kolaterálu:

- a) pozemky:
  - i. stavební pozemek;
  - ii. zemědělská půda;
- b) budova:
  - i. dům;
  - ii. obchod;
  - iii. závod.

14. Podle poměru úvěru k hodnotě nemovitosti (LTV):

- a) v případě úvěrů s nízkým poměrem LTV může být upřednostňovanou možností prodej podkladového kolaterálu na rozdíl od úvěrů s vysokým poměrem LTV.

15. Případy podstatné změny okolností (např. zdravotní problémy, rozluka, rozvod).

16. Posouzení úvěruschopnosti dlužníka:

- a) může si dovolit splácení úvěru, nebo si splácení úvěru dovolit nemůže;
- b) příjem minus výdaje ve srovnání s přiměřenými životními náklady ve srovnání se splátkou úvěru.

Příloha 2 – Referenční hodnoty pro metriku sledování nevýkonných expozic

---

Referenční hodnoty pro metriku sledování nevýkonných expozic

Metrika nevýkonných expozic

Úroveň a změny nevýkonných expozic	<p>Stav nevýkonných expozic / celkový objem expozic</p> <p>Stav nevýkonných expozic + zabavená aktiva + výkonné expozice s úlevou / celkový objem expozic + zabavená aktiva</p> <p>Čtvrtletní změna nevýkonných expozic (+/-) / stav nevýkonných expozic celkem</p> <p>Čtvrtletní změna z výkonných expozic na nevýkonné expozice</p> <p>Čtvrtletní změna z výkonných expozic s úlevou na nevýkonné expozice</p> <p>Čtvrtletní změna z nevýkonných expozic na výkonné expozice</p> <p>Čtvrtletní změna z nevýkonných expozic na výkonné expozice s úlevou</p> <p>Čtvrtletní změna z výkonných expozic s úlevou na výkonné expozice</p> <p>Čtvrtletní změna z výkonných expozic na výkonné expozice s úlevou</p>
Snížení hodnoty	<p>Čtvrtletní zvýšení stavu opravných položek</p> <p>Čtvrtletní úroveň reverzace ztrát ze znehodnocení</p> <p>Čtvrtletní změna stavu opravných položek (+/-) / stav nevýkonných expozic celkem</p> <p>Kumulované rezervy celkem / stav nevýkonných expozic celkem</p> <p>Podle skupiny (např. počet let od klasifikace expozice jako nevýkonné, zajištěné/nezajištěné)</p>
Rozpočet na ztráty	<p>Celková ztráta v důsledku poskytnutých úlev</p> <p>Celková ztráta v porovnání s rozpočtem</p>

Činnost v oblasti inkasa

Činnost zaměstnanců	<p>Počet závazků dlužníků za čtvrtletí v porovnání s plánem</p> <p>Počet závazků dlužníků, které vedou k dohodě o úlevě</p>
----------------------------	---

Referenční hodnoty pro metriku sledování nevýkonných expozic

Zpětně získaná hotovost	<p>Počet závazků dlužníků, které vedou ke zpětně získané hotovosti</p> <p>Čtvrtletní zpětně získaná hotovost z nevýkonných expozic / celkový stav nevýkonných expozic</p> <p>Čtvrtletní zpětně získaná hotovost z úroků z nevýkonných expozic / celkový stav nevýkonných expozic</p> <p>Čtvrtletní zpětně získaná hotovost z kapitálu a poplatků u nevýkonných expozic / celkový stav nevýkonných expozic</p> <p>Čtvrtletní zpětně získaná hotovost z majetkových likvidací, rovněž jako procento celkového stavu nevýkonných expozic</p> <p>Čtvrtletní zpětně získaná hotovost z nemajetkových likvidací, rovněž jako procento celkového stavu nevýkonných expozic</p> <p>Čtvrtletní zpětně získaná hotovost z prodeje nevýkonných expozic, rovněž jako procento celkového stavu nevýkonných expozic</p> <p>Čtvrtletní zpětně získaná hotovost z nevýkonných expozic, rovněž jako procento celkového stavu nevýkonných expozic</p>
Opatření týkající se úlevy	
Odpuštění dluhu	<p>Odpuštěné dluhy za čtvrtletí</p> <p>Odpuštěné dluhy za čtvrtletí / zvláštní účelově vázané rezervy</p> <p>Odpuštěné dluhy za čtvrtletí / stav nevýkonných expozic celkem</p>
Účetní odpisy	<p>Účetní odpisy za čtvrtletí (úplné a částečné)</p> <p>Účetní odpisy za čtvrtletí (úplné a částečné) / samostatně posuzovaný stav opravných položek</p> <p>Účetní odpisy za čtvrtletí (úplné a částečné) / stav nevýkonných expozic celkem</p> <p>Hodnota nevýkonných expozic, na něž jsou v současné době poskytnuty úlevy</p>
Opatření v oblasti úlevy	<p>Hodnota nově sjednaných úlev v členění podle charakteristik (např. odklad splácení > 12 měsíců)</p> <p>Hodnota úvěrů, na něž jsou v současné době poskytnuty úlevy / celkový stav nevýkonných expozic</p> <p>Hodnota výkonných expozic, na něž jsou v současné době poskytnuty úlevy</p> <p>Nevýkonné expozice s úlevou za čtvrtletí / celkový stav nevýkonných expozic</p> <p>Celkové nevýkonné expozice s úlevou / celkový stav nevýkonných expozic</p> <p>Hodnota nevýkonných expozic s úlevou, které se v současné době potýkají s finančními obtížemi</p>
Míra opakovaného selhání	<p>Poměr napravených aktiv v selhání</p> <p>Míra inkasa hotovosti</p>
Výměna dluhopisů za aktiva	<p>Míra opakovaného selhání u nevýkonných expozic s úlevou</p> <p>Míra opakovaného selhání u výkonných expozic s úlevou</p>

Referenční hodnoty pro metriku sledování nevýkonných expozic

Právní činnost	Výměna dluhopisů za akcie za čtvrtletí, rovněž jako procento z celkového stavu nevýkonných expozic
	Výměna dluhopisů za aktiva za čtvrtletí, rovněž jako procento z celkového stavu nevýkonných expozic
	Hodnota a počet úvěrů, které v současné době spadají pod právní činnost
	Hodnota a počet nově zabavených aktiv
	Čtvrtletní hodnota a počet úvěrů nově spadajících pod právní činnost
	Čtvrtletní hodnota a počet úvěrů vyřazených z právní činnosti
	Průměrná doba trvání nově uzavřených soudních řízení
	Průměrné zpětně získané částky z nově uzavřených soudních řízení (včetně celkových nákladů)
Ztrátovost z úvěrů vyřazených z právní činnosti	
Položky zisku a ztrát vyplývající z nevýkonných expozic	
Úroky z nevýkonných expozic	Platby úroků u nevýkonných expozic vykázané ve výkazu zisku a ztrát
	Procento vykázaných plateb úroků z nevýkonných expozic, které byly skutečně obdrženy

Příloha 3 – Další metriky sledování

Informace týkající se dlužníka z externích zdrojů

Externí zdroje	<p>Zvýšení dluhu a kolaterálu v jiných úvěrových institucích</p> <p>Expozice po splatnosti nebo jiné expozice klasifikované jako nevýkonné v jiných úvěrových institucích</p> <p>Selhání ručitele</p> <p>(Případný) dluh v centrálním registru</p> <p>Soudní řízení</p> <p>Úpadek</p> <p>Změny ve struktuře společnosti (např. fúze, snížení kapitálu)</p> <p>Přidělený externí rating a trend v něm uvedený</p> <p>Další negativní informace týkající se hlavních dlužníků / protistran dlužníka / dodavatelů</p>
-----------------------	--

Informace týkající se dlužníka z interních zdrojů

Korporace	<p>Negativní trend v interním ratingu</p> <p>Nezaplacené šeky</p> <p>Významná změna profilu likvidity</p> <p>Závazky (pákový efekt) (např. vlastní kapitál / celkem < 5 % nebo < 10 %)</p> <p>Počet dnů po splatnosti</p> <p>Počet měsíců s jakýmkoli debetem / přečerpáním debetu</p> <p>Zisk před zdaněním / výnos (např. poměr < - 1 %)</p> <p>Pokračující ztráty</p> <p>Pokračující přebytek diskontu u komerčních papírů</p> <p>Záporný kapitál</p> <p>Zpoždění plateb</p> <p>Snížení obratu</p> <p>Snížení úvěrových linek v souvislosti s obchodními pohledávkami (např. meziroční změna, průměrně 3 měsíce / průměrně 1 rok)</p>
------------------	---

Informace týkající se dlužníka z externích zdrojů

	Neočekávané snížení nevyčerpaných úvěrových linek (např. nevyčerpaná částka / celková úvěrová linka)
Jednotlivci	<p>Negativní trend v bodovém hodnocení chování</p> <p>Negativní trend týkající se pravděpodobnosti selhání a/nebo interního ratingu</p> <p>Splátka hypotečního úvěru > x kreditní zůstatek</p> <p>Hypoteční úvěry a spotřebitelské úvěry po splatnosti</p> <p>Snížení kreditního zůstatku > 95 % za posledních 6 měsíců</p> <p>Průměrný celkový kreditní zůstatek < 0,05 % celkového debetního zůstatku</p> <p>Úlevy</p> <p>Související historické míry ztrátovosti</p> <p>Pokles mzdy za poslední 3 měsíce</p> <p>Nezaměstnanost</p> <p>Nedoplatky v počátečním stadiu prodlení (např. 5–30 dnů po splatnosti, v závislosti na druhu portfolia/dlužníků)</p> <p>Snížení bankovních převodů na běžných účtech</p> <p>Zvýšení splátky úvěru nad mzdový poměr</p> <p>Počet měsíců s jakýmkoli přečerpáním debetu</p> <p>Negativní trend v bodovém hodnocení chování</p> <p>Negativní trend týkající se pravděpodobnosti selhání a/nebo interního ratingu</p>
Informace týkající se portfolia	
Rozložení portfolia	<p>Rozložení velikosti a úroveň koncentrace</p> <p>Horních x (např. 10) ekonomicky spjatých skupin klientů a související ukazatele rizik</p> <p>Rozložení tříd aktiv</p> <p>Členění podle oboru, odvětví, druhu kolaterálu, země, doby splatnosti atd.</p>
Parametry rizika	<p>Vývoj pravděpodobnosti selhání / ztrátovost ze selhání (celkový a podle portfolia)</p> <p>Odhady a prognózy pravděpodobnosti selhání / ztrátovost ze selhání</p> <p>Celkové očekávané ztráty</p> <p>Expozice v selhání</p>

Informace týkající se dlužníka z externích zdrojů

Stav opravných položek	Stavby a změny opravných položek (celkové a podle portfolia) Objemy a trendy významných rezerv na rizika na individuální úrovni Objem nevýkonných expozic podle kategorie (> 90 dnů po splatnosti, opravné položky atd.)
Stav / realizace zástavy nevýkonných expozic / expozic s úlevou	Objem a seskupení expozic s úlevou (restrukturalizace, řešení problémových expozic, nucené prodloužení, jiné změny, odklady, > 90 dnů po splatnosti, rezervy na úvěrové ztráty) Zabavená aktiva na celkové expozice Podíl nevýkonných expozic bez zabavených aktiv Podíl nevýkonných expozic se zabavenými aktivy Krytí nevýkonných expozic (opravné položky, kolaterál, jiné záruky)
Konkrétní typ dlužníka/odvětví	
Právní činnost	Hodnota a počet úvěrů, které v současné době spadají pod právní činnost Hodnota a počet nově zabavených aktiv Čtvrtletní hodnota a počet úvěrů nově spadajících pod právní činnost Čtvrtletní hodnota a počet úvěrů vyřazených z právní činnosti Průměrná doba trvání nově uzavřených soudních řízení Průměrné zpětně získané částky z nově uzavřených soudních řízení (včetně celkových nákladů) Ztrátovost z úvěrů vyřazených z právní činnosti

Příloha 4 – Společné zásady týkající se nevýkonných expozic

Úvěrové instituce by měly vypracovat, pravidelně přezkoumávat a sledovat dodržování zásad týkajících se rámce pro řízení nevýkonných expozic.

S přihlédnutím k zásadě proporcionality by měly být zavedeny tyto zásady, jejichž cílem je dosáhnout provádění strategie úvěrové instituce (včetně její strategie v oblasti nevýkonných úvěrů, případně operačního plánu).

Zásady řízení nedoplatků z prodlení

Tyto zásady by měly stanovit operační model úvěrové instituce pro nevýkonné expozice (viz oddíl 5.2), včetně alespoň těchto prvků:

- struktura a odpovědnost útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic s jasnými rozhodnými událostmi pro předání a vazbou na seskupování expozic (viz oddíl 5.2.3),
- postup, kterým se musí řídit dotčené funkce, zahrnující minimálně:
  - postup a kritéria předání, které je třeba dodržet v každé fázi nedoplatků z prodlení, tj. u nedoplatků v počátečním stadiu prodlení i u nedoplatků v pozdním stadiu prodlení,
  - postup, který je třeba dodržet v případě, že je dlužník klasifikován jako nespolupracující a/nebo nezpůsobilý, a kritéria, podle nichž je takto dlužník klasifikován,
  - komunikaci s dlužníkem v každém kroku, která by měla být v souladu s legislativním rámcem země působení (např. kodex chování),
  - nástroje a metody sledování, které mají být použity,
- požadavky na lidské a technické zdroje,
- zprávy, které mají být vypracovány interně pro účely sledování a pravidelně aktualizované zprávy vedoucímu orgánu.

Při vypracovávání svých zásad řízení nedoplatků z prodlení by úvěrové instituce měly zohlednit článek 28 směrnice 2014/17/EU, a zejména ustanovení Obecných pokynů orgánu EBA k prodlení a realizaci zástavy.

Zásady poskytování úlev

Zásady poskytování úlev popsané v oddíle 6.2.1 by měly přinejmenším stanovit:

- nezbytné finanční a nefinanční dokumenty, které mají být požadovány a poskytnuty různými druhy dlužníků, aby mohl odpovědný úvěrový pracovník doložit schopnost dlužníka splácet jistinu a úroky,
- minimální klíčové metriky a poměry finanční schopnosti splácet, kterou má úvěrový pracovník uplatňovat, podrobně popsané podle konkrétních portfolií/produktů/odvětví, aby bylo možné plně posoudit schopnost dlužníka splácet; obecné pokyny podle konkrétních odvětví pro stanovení klíčových finančních metrik a poměrů pro jednotlivá odvětví (malé a střední podniky a korporace),
- postup určení a realizace nejvhodnějšího řešení ve formě úlev pro dlužníka:
  - V případě retailových klientů se použijí rozhodovací schémata. Postup pro retailové klienty by měl být v souladu s ustanoveními Obecných pokynů orgánu EBA k prodlení a realizaci zástavy. Pokud přístup založený na rozhodovacích schématech není pro jiné než retailové dlužníky vhodný, měly by zásady poskytnout úvěrovému pracovníkovi jasné instrukce, jak má posuzovat vhodnost řešení ve formě úlev.
  - V případě dlužníků, u nichž nelze dosáhnout žádného řešení (nezpůsobilí a/nebo nespolupracující dlužníci), by měl být stanoven časově vymezený proces a postup pro přesun těchto dlužníků do útvarů pro vymáhání nevýkonných expozic, které jsou odpovědné za likvidaci.
- soubor nástrojů pro opatření týkající se úlevy s krátkodobými a dlouhodobými časovými horizonty, jak je uvedeno v oddíle 6,
- jasné instrukce pro úvěrového pracovníka, pokud jde o požadavky na přecenění kolaterálu v souladu s oddílem 9,
- rozhodovací proces, úroveň schvalování a postupy pro každý typ opatření ve formě úlev a velikost expozice,
- proces a postup pro sledování poskytnutých úlev a výkonnosti dlužníka po dokončení restrukturalizace, včetně četnosti přezkumu dlužníka, definice opakovaného selhání, proces nového posouzení a požadavky na oznamování opakovaného selhání,
- cenovou politiku pro každé opatření týkající se úlevy a druh dlužníka.

Zásady vymáhání pohledávek

Útvary pro vymáhání nevýkonných expozic odpovědné za vymáhání pohledávek by měly včas přijmout nejvhodnější opatření, aby mohly účinně snížit nevýkonné expozice v určeném časovém horizontu.

Zásady vymáhání pohledávek by se v souladu se strategií pro nevýkonné úvěry měly přinejmenším týkat tohoto:

- rozsah dostupných možností pro každý druh kolaterálu. Orientačně lze uvažovat o (nikoli nutně v uvedeném pořadí):
  - dobrovolném prodeji aktiv (dlužník je opět kontaktován a souhlasí s prodejem aktiv),
  - nuceném prodeji aktiv prostřednictvím konkurzních správců / soudního řízení (aktiva nejsou uvedena v rozvaze úvěrové instituce),
  - realizaci zástavy majetku (aktiva jsou uvedena v rozvaze úvěrové instituce),
  - vymáhání pohledávek (interně nebo externě),
  - výměně dluhopisů za aktiva/akcie,
  - prodeji úvěru / úvěrového portfolia třetí straně,
- postup, který je třeba dodržet při výběru nejvhodnější možnosti vymáhání, a tým interních a externích odborníků, kteří se budou podílet na rozhodování,
- možnost vymáhání by měla zohlednit existenci kolaterálu, typ právní dokumentace, druh dlužníka, podmínky na místním trhu a makroekonomický výhled, stávající právní rámec a potenciální historické míry výtěžnosti pro každou možnost oproti nákladům spojeným s jednotlivými možnostmi,
- jasná definice nespolupracujících dlužníků nebo vazba na související zásady, včetně takové definice,
- jasně definovaný schvalovací postup pro každou fázi procesu vymáhání dluhu, pokud jde o různé možnosti vymáhání, které má úvěrová instituce k dispozici,
- úloha oddělení kontroly rizik a oddělení interního auditu v tomto postupu a v procesu sledování.

Pokud jde o likvidaci kolaterálu, měla by být v příslušných zásadách stanovena tato opatření:

- metoda oceňování, která se použije pro aktivum (v souladu s oddílem 9.7), včetně nákladů na likvidaci, které mají být použity. Náklady na likvidaci by měly být v souladu s požadavky stanovenými v oddíle 9.3.3,
- zapojení interních nebo externích odborníků,
- omezení

- objemu aktiv, který může úvěrová instituce v kterémkoli okamžiku držet, s ohledem na omezení velkých expozičních uvedená ve směrnici o kapitálových požadavcích a riziku koncentrace v daném odvětví, například v odvětví nemovitostí,
  - objemu převzatých nebo zabavených aktiv, která může úvěrová instituce nabýt v určitém časovém období.
- postup, který je třeba dodržovat po převzetí nebo ponechání, za účelem vypracování a provedení strategie prodeje, a útvar v úvěrové instituci, který je odpovědný za řízení dotčených aktiv (to může být rovněž definováno v samostatných zásadách upravujících zabavená / znovu nabytá aktiva).

U dlužníků s nevýkonnými expozičními, kteří mají více věřitelů, obvykle u korporátních dlužníků, by úvěrové instituce měly zvážit interakci s jinými věřiteli. Úvěrové instituce by proto měly zavést jasný postup pro vyjednávání a interakci s jinými finančními institucemi (nebo jinými třetími stranami), u nichž je dlužník zadlužen.

Zásady týkající se kolaterálu

Vzhledem k významu snižování úvěrového rizika v procesu řešení nevýkonných expozičních by úvěrové instituce měly vypracovat jasné a konzistentní zásady týkající se kolaterálu, včetně zásad týkajících se zabavených aktiv. Tyto zásady by měly komplexně pokrývat řízení, oceňování a vykazování všech typů kolaterálu. Vzhledem ke složitosti a specializaci některých druhů kolaterálu by si úvěrové instituce měly při navrhování a přezkumu těchto zásad vyžádat externí odborné poradenství. Úvěrové instituce by měly zajistit jednotný přístup k řízení a oceňování podobného kolaterálu v celém portfoliu, a to podle oddílu 9.

Zásady sledování nevýkonných expozičních

Měly by být stanoveny zvláštní zásady, které mimo jiné upřesní:

- druhy opatření požadovaných v reakci na různé druhy zjištění,
- postupy eskalace,
- klíčové prvky, četnost a příjemce zpráv,
- kritéria předání / souvislost s postupy v oblasti nevýkonných úvěrů.

Zásady outsourcingu / obsluhy nevýkonných úvěrů

Měly by být stanoveny zvláštní zásady outsourcingu služeb třetím stranám, je-li to relevantní. To musí zahrnovat požadované postupy pro výběr externích partnerů, požadovaný obsah právních smluv a postup rozhodování o dohodách o outsourcingu, jakož i sledování těchto dohod.

Příloha 5 – Možná opatření týkající se úlev

Opatření týkající se úlev	Popis	Proveditelnost a další důležité úvahy
1. Pouze úroky	V průběhu stanoveného krátkého období se platí pouze úroky z úvěrových facilit a nesplácí se jistina. Výše jistiny tedy zůstává beze změny a podmínky struktury splácení se na konci období, kdy se platí pouze úroky, přehodnocují podle posouzené schopnosti splácet.	<p>Toto opatření by mělo být považováno za proveditelné pouze v případě, že úvěrová instituce může prokázat (na základě přiměřeně doložených finančních informací), že finanční potíže, s nimiž se dlužník potýká, jsou dočasné povahy a že po stanovené době, kdy se platí pouze úroky, bude dlužník schopen úvěr splácet alespoň v rozsahu předchozí platební schopnosti.</p> <p>Opatření by obecně nemělo přesáhnout dobu 24 měsíců a v případě výstavby komerčních nemovitostí a financování projektů 12 měsíců.</p> <p>Po uplynutí stanovené doby tohoto opatření týkajícího se úlevy by instituce měly přehodnotit schopnost dlužníka splácet dluh, aby mohly pokračovat s revidovaným plánem splácení, který dokáže zohlednit výši nesplácené kapitálové složky během období, kdy se platí pouze úroky.</p> <p>Ve většině případů bude toto opatření nabídnuto v kombinaci s dalšími opatřeními dlouhodobější povahy s cílem kompenzovat dočasné nižší splátky (např. prodloužení splatnosti).</p>
2. Snížené platby	Snížení výše splátek ve stanoveném krátkém období s cílem zohlednit problémy dlužníka s peněžním tokem, než bude splácení pokračovat podle předpokládané platební schopnosti. Úroky se stále platí v plné výši.	<p>Viz bod „1. Pouze úroky“.</p> <p>Pokud je výše snížení platby umírněná a pokud jsou splněny všechny ostatní výše uvedené podmínky, lze toto opatření použít i po dobu delší než 24 měsíců.</p>
3. Odklad / moratorium na splácení	Dohoda, která dlužníkovi umožňuje konkrétní odklad při plnění platebních povinností, obvykle ve vztahu k jistině i úroku.	Viz bod „1. Pouze úroky“.

Opatření týkající se úlev	Popis	Proveditelnost a další důležité úvahy
4. Kapitalizace nedoplatků z prodlení / úroků	Úleva týkající se nedoplatků z prodlení a/nebo nedoplatků naběhlých úroků připočtením těchto nesplacených částek k nesplacenému zůstatku jistiny za účelem splácení podle udržitelného upraveného splátkového kalendáře.	<p>Opatření by mělo být použito/považováno za proveditelné pouze v případě, že instituce posoudila, zda je výše ověřených příjmů/výdajů dlužníka (na základě přiměřených doložených finančních informací) a navrhovaných upravených splátek dostatečná, aby dlužníkovi umožnila splácení jistiny i úroků revidovaného úvěru po dobu trvání revidovaného splátkového kalendáře, a pokud si instituce formálně vyžádala potvrzení, že dlužník chápe a přijímá podmínky kapitalizace.</p> <p>Kapitalizace nedoplatků by měla být prováděna pouze selektivně v případech, kdy není možné vymáhat historické nedoplatky z prodlení nebo platby splatné podle smlouvy a kapitalizace je jedinou reálně dostupnou možností.</p> <p>Instituce by se měly obecně vyvarovat nabízení tohoto opatření dlužníkovi více než jednou a mělo by být uplatněno pouze na nedoplatky z prodlení, které nepřekračují předem stanovenou velikost ve vztahu k celkové jistině (což by mělo být definováno v zásadách úvěrové instituce týkajících se poskytování úlev).</p> <p>Podíl kapitalizovaných nedoplatků z prodlení v porovnání se splátkami jistiny a úroků by měl být institucí vyhodnocen jako přiměřený a pro dlužníka vhodný.</p>
5. Snížení úrokové sazby	Trvalé (nebo dočasné) snížení úrokové sazby (pevné nebo proměnlivé) na spravedlivou a udržitelnou míru.	<p>Expozice s vysokou úrokovou sazbou jsou jednou z častých příčin finančních potíží. Finanční obtíže dlužníka mohou částečně vyplývat ze skutečnosti, že úrokové sazby jsou příliš vysoké ve srovnání s příjmy dlužníka, nebo ze skutečnosti, že vývoj úrokových sazeb na rozdíl od pevné sazby vedl k tomu, že dlužník získal finanční prostředky za přehnanou cenu v porovnání s obvyklými tržními podmínkami. V takových případech je možné zvážit snížení úrokové sazby.</p> <p>Pokud lze cenové dostupnosti dosáhnout pouze při sazbě pod úrovní rizika nebo sazbě pod úrovní nákladů, mělo by to být jasně označeno.</p>

Opatření týkající se úlev	Popis	Proveditelnost a další důležité úvahy
6. Prodloužení splatnosti/lhůty	Prodloužení splatnosti úvěru (tj. smluvního data poslední splátky úvěru), což umožňuje snížení výše splátek tím, že se splátky rozloží do delšího období.	<p>Toto opatření by mohlo být uplatněno rovněž krátkodobě.</p> <p>Pokud se na dlužníka vztahuje povinná věková hranice pro odchod do důchodu, prodloužení lhůty by mělo být považováno za proveditelné pouze v případě, že úvěrová instituce posoudila a může doložit, že dlužník může z důchodu nebo z jiných zdrojů ověřených příjmů hradit revidované splátky úvěru za přijatelných podmínek.</p> <p>Prodloužení lhůty by mělo být považováno za proveditelné pouze tehdy, pokud je to v souladu s životním cyklem stávajících kolaterálů nebo pokud dojde k řádnému nahrazení stávajících kolaterálů.</p>
7. Dodatečný kolaterál	Dodatečné zástavní právo k nezatíženým aktivům se získá jako doplňkový kolaterál od dlužníka s cílem kompenzovat vyšší rizikovou expozici a jako součást procesu restrukturalizace.	<p>Toto opatření není proveditelné jako samostatné opatření týkající se úlevy, jelikož samo o sobě neřeší existenci nedoplatků z úvěru. Jeho cílem je obvykle zlepšit nebo napravit ujednání týkající se poměru úvěru k hodnotě nemovitosti.</p> <p>Dodatečný kolaterál může mít mnoho podob, jako například zástava hotovostního vkladu, postoupení pohledávek nebo nový/další hypoteční úvěr na nemovitost.</p> <p>Druhé a třetí zástavní právo na aktiva, jakož i osobní záruky by instituce měly posuzovat pečlivě.</p>
8. Prodej dohodou / asistovaný prodej	Úvěrová instituce a dlužník se dohodnou na dobrovolném prodeji zajištěného aktiva (zajištěných aktiv) za účelem částečného nebo úplného splacení dluhu.	<p>Úvěrové instituce by měly provést restrukturalizaci veškerého zbývajících dluhu po asistovaném prodeji s příslušným splátkovým kalendářem v souladu s nově posouzenou platební schopností dlužníka.</p> <p>V případě opatření týkajících se úlevy, která mohou vyžadovat prodej nemovitosti na konci lhůty splatnosti, by úvěrové instituce měly konzervativně zvážit budoucí přístup k případnému nedoplatku, který by mohl zůstat po prodeji nemovitosti, a řešit jej co nejdříve.</p> <p>U expozic, které jsou splaceny převzetím kolaterálu v předem stanoveném okamžiku, převzetí nepředstavuje opatření</p>

Opatření týkající se úlev	Popis	Proveditelnost a další důležité úvahy
		týkající se úlevy, pokud není provedeno před stanoveným okamžikem z důvodu finančních potíží.
9. Platby se změněným splátkovým kalendářem	Stávající smluvní splátkový kalendář se upraví podle nového programu udržitelného splácení založeného na věrohodném a aktuálním posouzení předpokládaných peněžních toků dlužníka.	<p>Různé možnosti splácení mohou zahrnovat:</p> <p>i. částečné splacení: pokud je platba provedena proti expozici, například z prodeje aktiv, která je nižší než nesplacený zůstatek. Tato možnost se uplatňuje s cílem významně snížit rizikovou expozici a umožnit program udržitelného splácení pro zbývající nesplacenou částku. Tato možnost by měla mít přednost před jednorázovou splátkou a navýšenou splátkou, které jsou popsány níže;</p> <p>ii. balonové nebo jednorázové splátky: když splátkový kalendář zajišťuje velkou úhradu jistiny k pozdějšímu datu před splatností úvěru. Tato možnost by měla být využívána/považována za proveditelnou pouze za výjimečných okolností a v případech, kdy instituce může řádně prokázat, že dlužník bude mít v budoucnu dostupné peněžní toky, aby mohl provést balonovou nebo jednorázovou platbu;</p> <p>iii. navýšené splátky: úvěrové instituce by měly považovat řešení zahrnující tuto možnost za proveditelné pouze v případě, že mohou prokázat, že existuje oprávněný důvod se domnívat, že dlužník bude schopen hradit budoucí navýšené splátky.</p>
10. Konverze měny	Když je měna expozice sladěna s měnou peněžního toku.	Úvěrové instituce by měly dlužníkům důkladně vysvětlit rizika cizí měny a měly by rovněž upozornit na pojištění konverze měny.
11. Další změny smluvních podmínek/ujednání	Když úvěrová instituce zprostí dlužníka povinnosti plnit ujednání nebo podmínky obsažené v úvěrové smlouvě, které nebyly uvedeny výše.	
12. Refinancování nové úvěrové facility	/ Poskytnutí nových možností financování s cílem podpořit zotavení dlužníka v problémech,	což obvykle není proveditelné jako samostatné opatření týkající se úlevy a mělo by se kombinovat s dalšími

Opatření týkající se úlev	Popis	Proveditelnost a další důležité úvahy
		<p>opatřeními týkajícími se úlevy, která řeší stávající nedoplatky z prodlení. Mělo by být uplatňováno pouze ve výjimečných případech.</p> <p>Mohou být poskytnuty nové úvěrové facility, které mohou zahrnovat zastavení dodatečného kolaterálu. V případě ujednání mezi věřiteli může být nezbytné zavést doplňková ujednání, aby se kompenzovalo dodatečné riziko, které úvěrová instituce podstupuje.</p> <p>Toto opatření může být vhodnější u korporátních expozic. Mělo by být provedeno důkladné posouzení platební schopnosti dlužníka, včetně dostatečného zapojení nezávislých odvětvových odborníků, aby bylo možné posoudit proveditelnost obchodních plánů a předložených prognóz peněžních toků. Toto opatření by mělo být považováno za proveditelné pouze v případě, že důkladné posouzení cenové dostupnosti prokazuje plnou schopnost splácet.</p>
13. Konsolidace dluhu	Sloučení více expozic do jedné expozice nebo omezeného počtu expozic,	<p>což obvykle není proveditelné jako samostatné opatření týkající se úlevy a mělo by se kombinovat s dalšími opatřeními týkajícími se úlevy, která řeší stávající nedoplatky z prodlení.</p> <p>Toto opatření je obzvláště přínosné v situacích, kdy kombinace kolaterálu a zajištěného peněžního toku poskytuje větší celkové zajišťovací krytí celého dluhu, například minimalizací úniku hotovosti nebo usnadněním přerozdělení přebytku peněžních toků mezi expozicemi.</p>
14. Odpuštění části nebo celého dluhu	Úvěrová instituce se vzdává nároku na zákonné vymáhání části nebo celé výše nesplaceného dluhu od dlužníka.	<p>Toto opatření by mělo být použito, pokud úvěrová instituce souhlasí se „sníženou platbou v plném rozsahu a konečným vypořádáním“, kdy úvěrová instituce odpustí dlužníkovi veškerý zbývající dluh, jestliže dlužník v dohodnutém časovém rámci splatí sníženou výši zůstatku jistiny.</p> <p>Úvěrové instituce by měly uplatňovat možnosti odpuštění dluhu opatrně, neboť možnost odpuštění může vyvolat morální hazard a mohla by tak podporovat „strategická selhání“. Instituce by si proto</p>

**Opatření týkající se
úlev**

Popis

Proveditelnost a další důležité úvahy

---

měly stanovit zvláštní zásady a postupy pro odpuštění dluhu, aby zajistily, že budou zavedeny přísné kontroly.
